

Udskriftsdato: mandag den 12. januar 2026

2015/1 LSF 107 (Gældende)

Forslag til Lov om knive og blankvåben m.v.

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: Justitsmin., j.nr. 2014-1924-0141

Forslag

til

Lov om knive og blankvåben m.v.

§ 1. Knive og blankvåben mv. må ikke bæres eller besiddes på offentligt tilgængelige steder, uddannelsessteder, i ungdomsklubber, fritidsordninger og lignende, medmindre det sker som led i erhvervsudøvelse, til brug ved jagt, lystfiskeri, sportsudøvelse eller et andet lignende anerkendelsesværdigt formål.

§ 2. Det kræver tilladelse fra politiet at erhverve, besidde, bære eller anvende:

- 1) skarpe eller spidse våben, hvis klinge overstiger 12 cm,
- 2) knive med tværstillet greb beregnet til stød,
- 3) springknive og springstiletter,
- 4) faldknive og faldstiletter,
- 5) foldeknive med todelt skæfte, hvis klinge kan foldes ud ved brug af én hånd (butterflyknive),
- 6) knive, der er konstrueret til at hænge om hals eller skulder, og som fra denne placering kan trækkes ved brug af én hånd,
- 7) kastestjerner, kasteknive, kasteøkser og lignende, og
- 8) kårdestokke og andre blankvåben, der fremtræder som en anden genstand.

Stk. 2. Dolke og knive, hvis klinge overstiger 12 cm, kan uanset stk. 1, nr. 1, anvendes i erhverv, til husholdningsbrug eller til brug ved jagt, lystfiskeri, sportsudøvelse eller andet lignende anerkendelsesværdigt formål, hvis de er udformet hertil. De nævnte dolke og knive kan erhverves, besiddes og bæres til den nævnte brug.

Stk. 3. De våben mv., der er nævnt i stk. 1, må kun overdrages til andre eller overlades til andre, hvis erhververen eller modtageren foreviser fornøden tilladelse fra politiet. Dolke og knive, hvis klinge overstiger 12 cm, kan uanset stk. 1, nr. 1, overdrages eller overlades til andre, hvis det må antages, at erhververen eller modtageren kun vil anvende dem til brug ved jagt, lystfiskeri, sportsudøvelse eller et andet lignende anerkendelsesværdigt formål.

Stk. 4. Justitsministeren kan fastsætte regler om forbud mod bl.a. ved overdragelse at erhverve, besidde, bære eller anvende, at overdrage eller at overlade andre besiddelsen af andre skarpe eller spidse våben, som ikke kan antages at have noget anerkendelsesværdigt formål.

Stk. 5. Justitsministeren fastsætter regler om opbevaring og transport mv. af knive og blankvåben mv. omfattet af § 2 eller af bestemmelser, der er udfærdiget i medfør heraf.

Stk. 6. Justitsministeren fastsætter regler om antalsmæssig begrænsning på tilladelser til knive og blankvåben omfattet af § 2 eller af bestemmelser, der er udfærdiget i medfør heraf.

§ 3. Justitsministeren fastsætter regler om erhvervsmæssig handel med knive og blankvåben mv. omfattet af denne lov, herunder regler om godkendelse af erhvervsdrivende og deres ansatte samt om annoncering med salg af knive og blankvåben mv.

§ 4. Justitsministeren fastsætter regler om indførsel og udførsel af knive og blankvåben mv. omfattet af denne lov.

§ 5. Tilladelser efter denne lov eller efter bestemmelser, der er udfærdiget i medfør heraf, kan til enhver tid tilbagekaldes.

Stk. 2. Justitsministeren fastsætter regler om, at anmeldelser, som efter denne lov eller bestemmelser udfærdiget i medfør heraf indgives til politiet, skal indgives ved anvendelse af den digitale løsning, som politiet anviser (digital selvbetjening).

Stk. 3. Justitsministeren fastsætter regler om form og indhold af tilladelser, som udstedes efter denne lov eller bestemmelser udfærdiget i medfør heraf.

§ 6. §§ 1 og 2 gælder ikke for militære myndigheder, politiet, civile statsmyndigheder og hoffet.

§ 7. Med bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år straffes den, der overtræder §§ 1 eller 2.

Stk. 2. Ved fastsættelse af straffen for overtrædelse af § 1 skal det særlig anses for skærpende, at gerningspersonen flere gange tidligere er straffet for overtrædelse af § 1. Tilsvarende gælder i tilfælde, hvor overtrædelsen af § 1 begås under skærpende omstændigheder af en person, der tidligere er idømt fængselsstraf for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1 eller 2, eller §§ 123, 216, 237, 244-246, 266 eller 288.

Stk. 3. I regler, der udfærdiges efter loven, kan der fastsættes straf af bøde, fængsel indtil 4 måneder eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år for overtrædelse af bestemmelser i forskrifterne.

Stk. 4. Der kan pålægges selskaber mv. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

§ 8. Loven træder i kraft den 1. juli 2016.

§ 9. I lov om våben og eksplosivstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1005 af 22. oktober 2012, som senest ændret ved lov nr. 736 af 25. juni 2014, foretages følgende ændringer:

1. § 4, *stk. 1*, ophæves.

Stk. 2 bliver herefter stk. 1.

2. § 4, *stk. 2, nr. 1 og 2*, der bliver stk. 1, nr. 1 og 2, ophæves.

Nr. 3-6 bliver herefter nr. 1-4.

3. I § 4 *a* indsættes efter »våben, som«: »efter denne lov«.

4. I § 4 *b*, *stk. 1*, ændres »§ 4, stk. 2 « til: »§ 4, stk. 1«.

5. I § 6, *stk. 1, nr. 1*, ændres »af enhver art« til: »omfattet af denne lov«.

6. § 6, *stk. 8*, ophæves.

Stk. 9 bliver herefter stk. 8.

7. I § 6, *stk. 9*, der bliver stk. 8, indsættes efter »enhver art«: »omfattet af denne lov«.

8. § 6 *b*, *stk. 1, nr. 7*, ophæves.

Nr. 8-11, bliver herefter nr. 7-10.

9. I § 8, *stk. 1*, ændres »§§ 3-5 og § 7« til: »§§ 3, 5 og 7«.

10. I § 9, *stk. 1, 1. pkt.*, udgår »og § 4«.

11. § 10, *stk. 2*, ophæves.

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 2-4.

§ 10. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger Indholdsfortegnelse

1. Indledning

2. Lovforslagets indhold

- 2.1. Ny og forenklet lov
- 2.2. Besiddelse af knive mv. på offentligt tilgængelige steder mv.
 - 2.2.1. Gældende ret
 - 2.2.2. Fremmed ret
 - 2.2.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.3. Forbud mod særligt farlige knive og stikvåben mv.
 - 2.3.1. Gældende ret
 - 2.3.2. Enhåndsbetjente foldeknive
 - 2.3.3. Fremmed ret
 - 2.3.4. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.4. Sanktionsniveauet for overtrædelse af knivforbuddet
 - 2.4.1. Gældende ret
 - 2.4.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.5. Erhvervsmæssig handel med knive og blankvåben mv.
 - 2.5.1. Gældende ret
 - 2.5.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.6. Annoncering med salg af knive og blankvåben mv.
 - 2.6.1. Gældende ret
 - 2.6.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.7. Ind- og udførsel af knive og blankvåben mv.
 - 2.7.1. Gældende ret
 - 2.7.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.8. Regler om ansøgninger, tilladelser mv.
 - 2.8.1. Gældende ret
 - 2.8.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning
- 2.9. Undtagelse for militære myndigheder og politi mv.
 - 2.9.1. Gældende ret
 - 2.9.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

6. Miljømæssige konsekvenser

7. Forholdet til EU-retten

8. Hørte myndigheder og organisationer mv.

9. Sammenfattende skema

1. Indledning

Der har igennem længere tid været kritik af, at de nuværende regler på nogle punkter kriminaliserer

besiddelsen af fornuftige knive, som er egnede til brug ved bl.a. jagt, fiskeri og erhvervsudøvelse, mens andre farlige knive er tilladte at bære alle steder, også i nattelivet. Samtidig er reglerne blevet kritiseret for, at det i praksis kan være svært at fastslå, om en kniv er ulovlig.

Med forslaget foreslås der indført en ny knivlov, som på den ene side lempet reglerne for brug af knive til fornuftige dagligdags formål og på den anden side skærper kursen mod knive i bl.a. nattelivet og kriminelle miljøer.

Regeringen ønsker dermed at forenkle og præcisere lovgivningen om knive, så reglerne fremstår sammenhængende og klare og ikke skaber unødigt tvivl om, hvorvidt besiddelse af en given kniv er lovlig eller ej.

Samtidig ønsker regeringen at øge trygheden i befolkningen og forebygge alvorlig voldskriminalitet og anden kriminalitet, der indebærer fare for liv og helbred.

Regeringen ønsker derfor en stærk og konsekvent indsats mod knive på offentligt tilgængelige steder mv., som kan bidrage til at forhindre nye voldsepisoder og knivoverfald. Det er vigtigt bl.a. at forebygge, at unge tager kniv med, når de bevæger sig ud i aften- og nattelivet. Desuden er det afgørende, at myndighederne har de nødvendige redskaber til effektivt at bekæmpe de knive, der optræder i nattelivet og kriminelle miljøer.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med regeringsgrundlaget ”Sammen om fremtiden” og målsætningen om at værne om Danmark som et trygt og sikkert samfund, herunder ved at sætte hårdt og resolut ind de steder, hvor trygheden er truet.

Med forslaget samles og forenkles reglerne om knive og blankvåben mv. i en ny og selvstændig knivlov.

Lovforslaget indebærer endvidere, at enhåndsbetjente foldekknive ikke længere kategoriseres som særligt farlige knive, som det er forbudt at besidde, herunder på egen bopæl, uden tilladelse fra politiet.

Herudover udvides princippet om, at knive kun må medbringes på offentligt tilgængelige steder mv., når der er et anerkendelsesværdigt formål hermed, til at omfatte alle knive og blankvåben.

Som et led i en øget indsats for at bekæmpe knivvold – særligt i nattelivet og kriminelle miljøer – foreslås endelig en betydelig straffeskærpelse for personer, som tidligere er dømt for vold mv., og som bærer kniv på steder, hvor der erfaringsmæssigt er høj risiko for vold, f.eks. i nattelivet eller kriminelle miljøer.

I øvrigt foreslås de nugældende regler om knive og blankvåben mv. videreført.

2. Lovforslagets indhold

2.1. Ny og forenklet lov

Reglerne om knive og blankvåben mv. er i dag samlet i våbenloven, våbenbekendtgørelsen og våbencirkulæret.

Justitsministeriet foreslår, at lovgivningen vedrørende knive forenkles og præciseres, og at reglerne samles i en ny selvstændig lov med tilhørende administrative forskrifter. Derved gøres reglerne mere overskuelige og gennemsigtige til gavn for borgere, foreninger mv.

Som led i revisionen af knivreglerne foreslås det, at enhåndsbetjente foldekknive ikke længere kategoriseres som særligt farlige knive, som det er forbudt at besidde, herunder på egen bopæl, uden tilladelse fra politiet, at princippet om, at knive kun må medbringes på offentligt tilgængelige steder mv., når der er

et anerkendelsesværdigt formål hermed, udvides til at omfatte alle knive og dolke, og *at* straffen skærpes markant for tidligere voldsdømte mv., der besidder kniv under skærpende omstændigheder.

Der henvises til pkt. 2.2-2.4 nedenfor.

I øvrigt foreslås lovgivningen videreført.

2.2. Besiddelse af knive på offentligt tilgængelige steder mv.

2.2.1. Gældende ret

Efter våbenlovens § 4, stk. 1, er det forbudt på offentligt tilgængelige steder, uddannelsessteder, i ungdomsklubber, fritidsordninger og lignende at bære eller besidde kniv eller dolk, medmindre det sker som led i erhvervsudøvelse, til brug ved jagt, lystfiskeri eller sportsudøvelse eller har et andet lignende anerkendelsesværdigt formål. Det er dog i alle tilfælde lovligt efter våbenloven at bære en foldekniv med en klinge på højst 7 cm, der ikke kan fastlåses i udfoldet position.

Bestemmelsen i § 4, stk. 1, blev oprindeligt indsat i våbenloven ved lov nr. 861 af 23. december 1987. Bestemmelsen indførte forbud mod at bære kniv eller dolk på steder, hvortil der var almindelig adgang, medmindre dette skete som led i erhvervsudøvelse, til brug ved jagt, lystfiskeri eller sportsudøvelse eller havde et andet lignende anerkendelsesværdigt formål.

2.2.1.1 Undtagelse for visse mindre foldeknive

Undtagelsen i § 4, stk. 1, 2. pkt., om besiddelse af mindre foldeknive på offentligt tilgængelige steder mv. omfattede oprindeligt alle foldeknive med en klinge på højst 7 cm. Begrundelsen for at undtage disse knive var ifølge forarbejderne til lov nr. 861 af 23. december 1987, at de bruges af et stort antal mennesker til helt dagligdags og fredelige, praktiske gøremål, og at et forbud ville udgøre et indgreb i mange borgeres almindelige vaner.

Ved lov nr. 217 af 31. marts 2004 blev undtagelsen indskrænket til at omfatte foldeknive med en klinge på højst 7 cm, der ikke kan fastlåses i udfoldet position. Baggrunden for ændringen var bl.a., at politiets våbenekspertiser over for Justitsministeriet havde udtalt, at et krav om, at klingens ikke kunne låses i udfoldet position, ville begrænse muligheden for at anvende foldeknive som stikvåben.

2.2.1.2. Det stedlige anvendelsesområde

Forbuddet i våbenlovens § 4, stk. 1, omfattede oprindeligt ved sin indførelse i 1987 kun ”steder, hvortil der var almindelig adgang”.

Ved lov nr. 217 af 31. marts 2004 blev det stedlige anvendelsesområde for § 4, stk. 1, udvidet til også at gælde uddannelsessteder, ungdomsklubber, fritidsordninger og lignende, ligesom udtrykket ”steder, hvortil der er almindelig adgang” blev ændret til ”offentligt tilgængelige steder”. Formålet hermed var at udvide knivforbuddet til også at omfatte besiddelse af knive i biler, som befinder sig på et offentligt tilgængeligt sted.

I det oprindelige forslag til ændring af våbenloven i 2004 var det i overensstemmelse hermed foreslået, at formuleringen om at ”bære” kniv blev udvidet til også at omfatte ”besiddelse” af kniv. Begrundelsen herfor var, at ordet ”bære” efter en naturlig sproglig forståelse omfatter tilfælde, hvor kniven medbringes på personen eller i en taske eller anden håndbagage. Da det blev foreslået at lade bestemmelsens anvendelsesområde omfatte køretøjer, fandtes det – rent sprogligt – mest naturligt at ændre bestemmelsen, så forbuddet kom til at omfatte ”besiddelse” af kniv.

På baggrund af den mellemliggende debat om lovforslaget blev der stillet et ændringsforslag til formuleringen af § 4, stk. 1, som havde til formål at ændre afgrænsningen af de omfattede knive mv. I den forbindelse udgik formuleringen vedrørende at ”besidde” kniv ved en beklagelig fejl. Det fremgik imidlertid af bemærkningerne til ændringsforslaget, som blev vedtaget af Folketinget, at det fortsat var hensigten, at besiddelse af kniv i biler på offentligt tilgængelige steder skulle være omfattet af forbuddet.

Selv om ordlyden af bestemmelsen på dette tidspunkt alene indeholdt udtrykket ”bære”, kom bestemmelsen dermed ved ændringen af våbenloven i 2004 til også at omfatte ”besiddelse” af kniv. Ved lov nr. 555 af 24. juni 2005 blev bestemmelsens ordlyd imidlertid ændret, så det udtrykkeligt kom til at fremgå af våbenlovens § 4, stk. 1, at forbuddet også omfatter ”besiddelse” af knive.

2.2.1.3. Anerkendelsesværdigt formål

Forbuddet i våbenlovens § 4, stk. 1, omfatter ikke besiddelse af knive eller dolke til erhvervsudøvelse, til brug ved jagt, lystfiskeri eller sportsudøvelse eller anden besiddelse, som har et lignende anerkendelsesværdigt formål.

Udtrykket ”anerkendelsesværdigt formål” stammer fra lov nr. 861 af 23. december 1987, hvor § 4, stk. 1, blev indsat i loven. Om baggrunden for denne ændring er der bl.a. anført følgende i lovforslaget, jf. Folketingstidende 1987-88, Tillæg A, spalte 1775-1808:

”Det foreslås derfor at gøre forbuddet mere generelt, således at det for alle personer bliver forbudt at bære kniv eller dolk (bortset fra visse lommeknive) på offentligt sted, medmindre besiddelsen har et nærmere angivet konkret formål, der i lovteksten foreslås afgrænset således, at det sker som led i erhvervsudøvelse, til brug ved jagt, lystfiskeri eller sportsudøvelse eller har et andet lignende anerkendelsesværdigt formål.

Bag denne afgrænsning ligger, at det kun skal være tilladt at bære kniv på offentligt sted, såfremt der er en særlig, acceptabel grund til det. Efter bestemmelsen er det således forbudt at gå med kniv, hvis den bæres blot til pynt eller lignende, eller den ikke skal bruges til noget bestemt. Det vil heller ikke være tilladt at bære kniv f.eks. med henblik på at skulle forsvare sig eller andre, hvis der eventuelt skulle opstå en truende situation. Efter Justitsministeriets opfattelse er det ud fra de hidtidige erfaringer navnlig i de her nævnte tilfælde, hvor kniven ikke bæres med et forud fastlagt bestemt formål, at der kan opstå farlige situationer med risiko for, at der tilføjes andre personer legemsskade.

Skal kniven derimod anvendes som værktøj i (lovligt) erhverv eller bruges i forbindelse med jagt, lystfiskeri og sportsudøvelse, er det tilladt at bære den på offentligt sted. Det gælder også, når kniven bæres, mens den pågældende person er på vej direkte til eller fra den pågældende aktivitet. Opregningen i lovteksten er ikke udtømmende, jf. ordene ”eller andet lignende anerkendelsesværdigt formål”. Således vil kniv også kunne bæres som led i anden lovlig fritidsaktivitet. Dette gælder f.eks. for spejdere og andre, der dyrker friluftsvirksomhed og i den forbindelse anvender kniv.

Herudover vil der være en række andre tilfælde, hvor det ud fra formålet med bestemmelsen er tilladt at bære kniv på offentligt sted. Her tænkes navnlig på situationer, hvor det i forbindelse med transport af kniv fra ét sted til et andet ikke kan undgås, at kniven medbringes på (passerer) offentligt område. Kniven er f.eks. købt i en forretning og skal bringes hjem til bopælen.

Med hensyn til beviset for, om bestemmelsen er overtrådt, må udgangspunktet tages i den almindelige processuelle grundsætning, at anklagemyndigheden har bevisbyrden. Det er således ikke tiltalte, der selv skal bevise, at kniven bæres som led i erhverv mv. Noget andet er, at sigtede/tiltalte for at kunne unddrage sig strafansvar i praksis i almindelighed ikke vil kunne nøjes med at hævde, at kniven skal bruges til et af de formål, der fritager for straf, hvis der ikke samtidig foreligger omstændigheder f.eks. med hensyn til

påklædning, tid og sted, måden kniven bæres på, knivens art mv., der underbygger denne påstand. Denne samlede bedømmelse vil medføre, at der forekommer en række situationer, hvor personer normalt aldrig lovligt vil kunne bære en kniv. Det vil f.eks. gælde tilskuere til sportsskammer, gæster på værtshuse og personer, der går ”i byen for at more sig”.

Reglen indebærer således, at knive, der anvendes som værktøj i lovligt erhverv eller i forbindelse med jagt, lystfiskeri og sportsudøvelse, lovligt kan besiddes på offentligt tilgængelige steder mv.

Opregningen i lovteksten er ikke udtømmende, jf. ordene ”eller andet lignende anerkendelsesværdigt formål”. Således vil en kniv også kunne bæres som led i anden lovlig fritidsaktivitet. Dette gælder f.eks. for spejdere og andre, der dyrker friluftsvirksomhed (vandreture, skovture mv.) og i den forbindelse anvender kniv. Herudover er der en række andre tilfælde, hvor det ud fra formålet med bestemmelsen er tilladt at bære kniv på offentligt sted. Her tænkes navnlig på situationer, hvor det i forbindelse med transport af kniv fra ét sted til et andet ikke kan undgås, at kniven medbringes på offentligt tilgængelige steder mv. Kniven kan f.eks. være købt i en forretning og skal derefter bringes hjem til bopælen. Der kan også være tale om situationer, hvor kniven medbringes til et lovligt praktisk gøremål, hvortil anvendelse af kniven er nødvendig.

Som det fremgår af de ovenfor gengivne forarbejder til lov nr. 861 af 23. december 1987, vil en person i almindelighed ikke kunne unddrage sig strafansvar ved blot at hævde, at kniven skal bruges til et af de formål, der fritager for straf, hvis der ikke samtidig foreligger omstændigheder f.eks. med hensyn til påklædning, tid og sted, måden kniven bæres på, knivens art mv., der underbygger denne påstand.

Det er lovligt at besidde en kniv direkte på vej til eller fra den aktivitet, hvor kniven skal anvendes, f.eks. i forbindelse med en fisketur eller en spejderlejr. Der kan endvidere foretages ophold eller ærinder undervejs, når dette ud fra en samlet vurdering af omstændighederne må anses for rimeligt.

For en gennemgang af domme, hvor domstolene direkte eller indirekte har taget stilling til, om der foreligger et ”anerkendelsesværdigt formål” med besiddelse af knive omfattet af våbenlovens § 4, stk. 1, henvises til Rigsadvokatmeddelelse nr. 6/2005 om sanktionspåstande i våbenlovssager (rettet i juli 2014), s. 5 ff.

2.2.2. Fremmed ret

Ifølge den norske straffelovs § 352 a er det strafbart forsætligt eller groft uagtsomt på offentligt sted at bære kniv eller lignende skarpt redskab, som er egnet til brug ved legemskrænkelser. Forbuddet omfatter ikke kniv eller andet redskab, som bruges til arbejde, friluftsliv eller andet anerkendelsesværdigt formål.

I Sverige er besiddelse af kniv mv. reguleret ved lov om forbud vedrørende knive og andre farlige genstande. Ifølge lovens § 1, stk. 1, må knive, andre stik- og skærevåben og andre genstande, som er egnede til at anvendes som våben ved forbrydelser mod liv eller helbred, ikke besiddes på almen plads, indenfor skoleområder, hvor der gives grundskole- eller gymnasieundervisning, eller i køretøj på almen plads. Forbuddet gælder ikke, hvis genstanden i henhold til særlige forskrifter indgår i udrustningen for særlig tjeneste eller opgave, eller hvis besiddelsen i øvrigt med hensyn til genstandens art, besiddernes behov og øvrige omstændigheder må anses for at være beføjet, jf. stk. 2.

I Finland er besiddelse af kniv mv. reguleret ved ”lov om eggvåpen”. Loven omfatter ”farlige eggvåpen”, som er dolk, stilet og bajonet. Sådanne våben må i henhold til lovens § 3 ikke besiddes på offentlig plads, ved offentlig forsamling eller ved andet offentligt arrangement, såfremt besiddelsen ikke er velbegrundet.

2.2.3. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Justitsministeriet foreslår, at det fremover i alle tilfælde skal være et krav for at besidde en kniv på offentligt tilgængeligt sted, at der er et *anerkendelsesværdigt formål* hermed.

Forslaget skal ses i lyset af, at den nugældende undtagelse for foldeknive med en klinge på højst 7 cm, der ikke kan fastlåses i udfoldet position, fra forbuddet i våbenlovens § 4, stk. 1, har vist sig ikke at virke efter hensigten i en række tilfælde.

Således udgør det ifølge politiet et væsentligt problem, at der bl.a. i nattelivet og kriminelle miljøer flourer en række farlige knive, som bevidst er udformet med henblik på at omgå særreglen om visse mindre foldeknive. Knivene, der bl.a. går under betegnelsen ”gadelovlige taktiske foldeknive”, er ofte udformet med inspiration fra kampsport og har en klinge på typisk lige under 7 cm, som ikke kan fastlåses i udfoldet position. Disse knive kan – som konsekvens af undtagelsesreglen om visse mindre foldeknive – i dag lovligt bæres i nattelivet og på gaden af f.eks. rockere og bandemedlemmer.

Det bemærkes herudover, at besiddelse af mindre foldeknive på offentligt tilgængelige steder – uanset deres udformning – potentielt indebærer risiko for, at kniven kan anvendes ved voldskriminalitet, og der ses ikke at være væsentlige hensyn, der taler for, at visse knive generelt skal kunne medbringes alle steder, f.eks. til større sportskampe eller i nattelivet. Det bemærkes i den forbindelse, at også foldeknive med en klingelængde på under 7 cm erfaringsmæssigt kan volde meget væsentlige skader eller dødsfald.

Det er Justitsministeriets vurdering, at det ikke vil være muligt at indføre en anden teknisk afgrænsning, end den som findes i dag i våbenlovens § 4, stk. 1, 2. pkt., som effektivt begrænser muligheden for, at farlige foldeknive medbringes i bl.a. nattelivet og anvendes som angrebs- og stikvåben.

Samlet set finder Justitsministeriet på den baggrund, at den rigtigste løsning vil være, at kravet om, at der skal være et *anerkendelsesværdigt formål* med at besidde knive på offentligt tilgængelige steder, udvides til også at omfatte foldeknive med en klinge på højst 7 cm, der ikke kan fastlåses i udfoldet position.

For så vidt angår afgrænsningen af anerkendelsesværdige formål foreslås der ikke nogen ændring af den retstilstand, der hidtil har været gældende. Som følge af de foreslåede ændringer vil kravet om, at der skal foreligge et anerkendelsesværdigt formål, dog fremover også skulle anvendes i forhold til bl.a. mindre lommeknive og multiværktøjer mv., som har et bredere anvendelsesområde end andre knive, jf. nedenfor, hvilket der vil skulle tages højde for ved vurderingen af, om der er et anerkendelsesværdigt formål med at besidde en sådan kniv.

Som beskrevet ovenfor under pkt. 2.2.1.1. var begrundelsen for at undtage visse mindre foldeknive fra forbuddet i våbenlovens § 4, stk. 1, ved indførelsen af denne bestemmelse i 1987 ifølge forarbejderne således, at små lommeknive mv. bruges af mange mennesker til dagligdags og fredelige, praktiske gøremål.

Som beskrevet ovenfor under pkt. 2.2.1.3. bygger kravet om anerkendelsesværdigt formål på, at knive kun må bæres på offentligt tilgængelige steder mv., hvis der er en særlig, acceptabel grund til det. Efter forslaget vil det fremover også gælde for sådanne små foldeknive, men det er ikke hensigten med forslaget generelt at forbyde, at almindelige små foldeknive – f.eks. lommeknive, multiværktøjer eller proptrækkere med indbygget kniv – medbringes til dagligdags og fredelige, praktiske gøremål af den førnævnte type.

Det vil også i forhold til disse typer af knive bero på en konkret vurdering, om der foreligger omstændigheder, som gør, at der foreligger et anerkendelsesværdigt formål med at besidde kniven. Ved denne vurdering vil der, i lighed med hvad der gælder for andre knive omfattet af lovforslagets § 1, skulle

lægges vægt på knivens art, anvendelsesområde og den situation, hvorunder kniven besiddes. Det vil her skulle indgå, at de små foldeknive typisk har et bredere anvendelsesområde end andre knive og kan bruges til mange forskellige og pludseligt opståede dagligdags, praktiske gøremål. Derfor vil det efter omstændighederne kunne være anerkendelsesværdigt at medbringe en sådan kniv på offentlige tilgængelige steder mv., selv om formålet hermed har en bredere karakter end f.eks. at deltage i en bestemt fritidsaktivitet, f.eks. en fisketur eller spejderlejr.

Der vil dog være situationer, hvor besiddelse af knive – også små foldeknive – som det helt klare udgangspunkt aldrig vil være berettiget. Det gælder f.eks. til visse større fodboldkampe eller i nattelivet, hvor der er nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentielt voldelig karakter.

Der kan herudover også forekomme andre steder eller situationer i det offentlige rum, hvor det som udgangspunkt ikke vil være anerkendelsesværdigt at medbringe en kniv, uanset knivens størrelse og art. Der tænkes her på tilfælde, hvor der generelt må antages at være en forøget risiko for, at der kan opstå konfrontationer eller tilspidsede situationer, og hvor der samtidig ikke ses at være hensyn, der taler for, at en kniv skal kunne medbringes. Som eksempel kan det nævnes, at knive som udgangspunkt ikke har noget at gøre til f.eks. demonstrationer, større koncerter eller offentlige forsamlinger mv.

Der vil efter den foreslåede bestemmelse – uden for de ovennævnte situationer – som følge af det nævnte brede anvendelsesområde for almindelige små foldeknive – f.eks. lommeknive, multiværktøjer eller proptrækkere med indbygget kniv – i praksis være en formodning for, at knive af denne type skal anvendes til et anerkendelsesværdigt formål, medmindre der er konkrete omstændigheder, som taler imod, at dette er tilfældet.

Som eksempel på omstændigheder, som – også uden for de ovenfor omtalte situationer – vil kunne tale imod, at besiddelsen af en sådan kniv har et anerkendelsesværdigt formål, kan nævnes, at kniven er udformet på en sådan måde, at den uanset størrelsen er særligt egnet som angrebs- og stikvåben, eller at personen, som besidder kniven, tidligere er straffet for flere overtrædelser af våbenlovgivningen.

Der henvises til pkt. 2.2.1.3. ovenfor (om begrebet anerkendelsesværdigt formål) samt til de særlige bemærkninger til lovforslagets § 1.

2.3. Forbud mod særligt farlige knive og stikvåben mv.

2.3.1. Gældende ret

Ved § 1, nr. 5, i lov nr. 217 af 31. maj 1963 om ændringer i lov om handel med samt tilvirkning og besiddelse af våben m.v. blev springknive og springstiletter inddraget under våbenlovens kontrolordning. Den dagældende våbenlovs § 4, stk. 1, blev affattet således, at justitsministeren blev bemyndiget til at indføre forbud mod besiddelse mv. af ”springknive og springstiletter”.

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 217 af 31. maj 1963, jf. Folketingstidende 1962-63, tillæg A, spalte 784, at begrundelsen for at indføre dette forbud var, at ”disse våben, der ikke synes at tjene noget nyttigt formål, er af farlig karakter”.

Ved lov nr. 861 af 23. december 1987 om ændring af våbenloven blev formuleringen ”og lignende” tilføjet i § 4, stk. 1, nr. 1, i våbenloven. Denne formulering var ikke indeholdt i betænkning nr. 1082 fra 1986 (Afsluttende beretning om ændringer i våbenlovgivningen).

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 861 af 23. december 1987, jf. Folketingstidende 1987-88, tillæg A, spalte 1787, at baggrunden for ændringen var, at der i den seneste tid var dukket en ny type knive op, de såkaldte butterfly-knive, Batanga-knive eller Balisong knive. Disse knive er kendetegnet ved, at klingens

er anbragt i et todelt skæfte, der ved at blive foldet til hver side – eventuelt ved en hurtig håndbevægelse – bringer klingen frem. Disse knive findes derfor at have en sådan lighed med springknive, faldknive mv., at de tillige bør forbydes – således som det i øvrigt er sket i Norge i juli 1987.

Det blev derfor foreslået at indsætte ordene ”og lignende” i våbenlovens regel om adgangen til at forbyde bl.a. springknive, jf. lovforslagets § 1, nr. 13.

Lov nr. 861 af 23. december 1987 trådte i kraft den 1. februar 1988. Samtidig blev plakat af 24. december 1823 angående forbud mod at bære kårdestokke og andre deslige skjulte våben ophævet.

Ved § 1, nr. 4, i bekendtgørelse nr. 8 af 13. januar 1988 om ændring af bekendtgørelse om våben forbød justitsministeren herefter erhvervelse mv. af butterflyknive uden tilladelse fra politimesteren (politidirektøren).

Efter våbenlovens § 4, stk. 2, kan justitsministeren udstede regler om et (generelt) forbud mod bl.a. at besidde eller bære visse knive og stikvåben mv. Bestemmelsen fik sin nuværende affattelse ved lov nr. 217 af 31. marts 2004.

I henhold til bestemmelsen er der i § 16 i våbenbekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 1248 af 30. oktober 2013 som ændret ved bekendtgørelse nr. 13 af 6. januar 2014, bekendtgørelse nr. 1068 af 30. september 2014 og bekendtgørelse nr. 245 af 13. marts 2015) fastsat et forbud mod bl.a. at besidde eller bære en række særligt farlige knive uden tilladelse fra politiet. Forbuddet gælder generelt og er således ikke begrænset til offentligt tilgængelige steder mv., men gælder besiddelse af knive alle steder, herunder på egen bopæl mv.

Forbuddet omfatter knive med tværstillet greb beregnet til stød, springknive, faldknive, enhåndsbetjente foldeknive og butterflyknive, halsknive, ksteknive, kstøkser og lignende, som derfor ikke kan besiddes lovligt uden våbentilladelse, jf. våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 2-8. Det samme gælder for dolke og knive med en klinge over 12 cm, medmindre de alene anvendes i erhverv, til husholdningsbrug eller ved jagt, lystfiskeri eller sportsdykning, og kniven er udformet hertil, jf. våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 3, 1. pkt., jf. stk. 1, nr. 1.

I praksis meddeles der kun tilladelse til sådanne knive og blankvåben mv. undtagelsesvist, og kun hvis der foreligger ganske særlige omstændigheder, jf. herved våbencirkulærets § 12, stk. 3.

2.3.2. Enhåndsbetjente foldeknive

Forbuddet mod enhåndsbetjente foldeknive blev indført ved bekendtgørelse nr. 712 af 29. august 1995. Bemyndigelsen i våbenlovens § 4, stk. 2, til administrativt at forbyde bl.a. enhåndsbetjente foldeknive fik, som anført ovenfor under pkt. 2.3.1., sin nuværende affattelse ved lov nr. 217 af 31. marts 2004.

Formålet med lovændringen i 2004 var at præcisere det tidligere gældende forbud mod ”enhåndsbetjente foldeknive (hurtigtræksknive)”, således at det afgørende for bedømmelsen af, hvornår en foldekniv er enhåndsbetjent, ikke eksempelvis skulle være brugerens fingerfærdighed eller fingerkræfter, men at kniven er konstrueret sådan, at klingens i normal stand kan foldes ud ved brug af én hånd.

Af forarbejderne til lovforslaget fremgår, at indførelsen af forbuddet mod enhåndsbetjente foldeknive bl.a. blev begrundet med, at disse knive på visse punkter kunne sidestilles med andre knive, der kan trækkes med en hånd, herunder springknive, faldknive og butterflyknive. Sådanne knive må betegnes som særligt farlige, da knivklingen meget hurtigt kan fås frem, sådan at en modstander overraskes af knivangrebet, og at kniven kan foldes ud med én hånd i lommen eller bag ryggen, mens den anden arm bruges til f.eks. at fastholde modstanderen.

2.3.3. Fremmed ret

I Sverige følger det af § 1, stk. 3, i lov om forbud vedrørende knive og andre farlige genstande, at stikvåben og knive, som er konstruerede således, at klingen eller bladet hurtigt kan foldes eller skydes ud af skaftet, ikke må besiddes af personer under 21 år.

Den svenske våbenlovgivning indeholder ikke et eksplicit forbud mod enhåndsbetjente foldeknive.

Efter den norske våbenforskrifts § 9 er det forbudt at erhverve, eje eller besidde blandt andet springknive, batangaknive [butterflyknive], stiletter og andre tilsvarende særligt farlige genstande, der ikke kan anses for at have et anerkendelsesværdigt formål, og som fremstår som et voldsprodukt.

Den norske våbenlovgivning indeholder ikke et eksplicit forbud mod enhåndsbetjente foldeknive.

2.3.4. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Som et led i forenklingen af knivlovgivningen foreslås det, at forbuddet mod enhåndsbetjente foldeknive ophæves, således at disse knive ikke længere kategoriseres som særligt farlige knive, som det er forbudt at besidde, herunder på egen bopæl.

Som begrundelse herfor lægger Justitsministeriet vægt på, at det nugældende forbud mod enhåndsbetjente foldeknive også omfatter helt almindelige knive, som er egnede til praktiske gøremål, bl.a. i forbindelse med jagt, fiskeri og erhvervsudøvelse, og som der ikke ses at være rimelig grund til generelt at forbyde.

Samtidig har det nuværende forbud vist sig at skabe uklarhed for borgerne, fordi det i praksis er vanskeligt at vurdere, hvilke knive der må kategoriseres som enhåndsbetjente og dermed forbudte.

Rigsadvokaten og Rigspolitiet er i en fælles udtalelse af 23. september 2015 til Justitsministeriet fremkommet med bemærkninger til muligheden for at præcisere det nugældende forbud mod enhåndsbetjente foldeknive. Rigsadvokaten og Rigspolitiet har i den forbindelse peget på, at reglerne på området bør være så klare og enkle som muligt, så det er muligt for borgerne at vurdere, om en kniv er omfattet af et forbud eller ej, samtidig med, at reglerne skal udformes sådan, at de kan administreres og håndhæves af myndighederne. Rigsadvokaten og Rigspolitiet har i den forbindelse overvejet forskellige modeller. Det fremgår af udtalelsen, at Rigsadvokaten og Rigspolitiet ikke kan pege på en oplagt måde, hvorpå reglerne om enhåndsbetjente foldeknive kan justeres eller præciseres. Det fremgår endvidere af udtalelsen, at en præcisering af forbuddet vil resultere i en sontring mellem forskellige typer af enhåndsbetjente foldeknive, som ikke umiddelbart er sikkerhedsmæssigt velbegrundet. Tilsvarende fremgår det, at en objektiv beskrivelse af visse typer af enhåndsbetjente foldeknive, som ikke er forbudte, næppe vil medvirke til at gøre reglerne klarere, end de er i dag.

Der ses ikke at være noget entydigt grundlag for at fastslå, at alle enhåndsbetjente foldeknive generelt er farligere end andre almindeligt forekommende knive, herunder køkkenknive, der findes i de fleste danske hjem.

Ophævelsen af forbuddet mod enhåndsbetjente foldeknive vil betyde, at disse knive fremadrettet vil kunne besiddes på bopælen og medbringes på offentligt tilgængelige steder mv., når der foreligger et anerkendelsesværdigt formål hermed, f.eks. i forbindelse med jagt, fiskeri eller andre friluftaktiviteter.

Om begrebet anerkendelsesværdigt formål henvises til pkt. 2.2.1.3. og de særlige bemærkninger til lovforslagets § 1.

Det vil som hidtil ved vurderingen af, om der foreligger et anerkendelsesværdigt formål bl.a. indgå, hvordan kniven er udformet. Det forhold, at kniven er enhåndsbetjent, vil i den forbindelse efter omstændighe-

derne kunne tillægges betydning. Kan det lægges til grund, at der er tale om enhåndsbetjent foldekniv særligt udformet med henblik på brug som et hurtigtrækkende angrebs- og stikvåben, og som generelt ikke ses at have et fornuftigt formål, vil der kun sjældent kunne foreligge et anerkendelsesværdigt formål med at bære en sådan kniv på offentligt tilgængelige steder mv.

Det generelle forbud mod særligt farlige knive og blankvåben mv. (f.eks. springknive, butterflyknive og kastestjerner) foreslås i øvrigt videreført som hidtil, jf. lovforslagets § 2.

Der lægges herved vægt på, at der er tale om knive og blankvåben mv., der er farlige, og som generelt savner lovlige og fornuftige formål, og at der generelt ikke er problemer med at afgrænse denne kategori af særligt farlige knive fra lovlige knive. Opregningen af særligt farlige knive mv., som er generelt forbudte, vil fremover fremgå direkte af loven, hvilket skal sikre en bedre overskuelighed for borgeren.

2.4. Sanktionsniveauet for overtrædelse af knivforbuddet

2.4.1. Gældende ret

Overtrædelse af forbuddet mod besiddelse af knive på offentligt tilgængelige steder mv., jf. våbenlovens § 4, stk. 1, straffes efter våbenlovens § 10, stk. 2.

Bestemmelsen (tidligere § 10, stk. 3) blev oprindelig indsat i våbenloven ved lov nr. 350 af 23. maj 1997, jf. Folketingstidende 1996-1997, Tillæg A, side 3197-3222, og er efterfølgende ændret flere gange. Senest er våbenlovens § 10, stk. 2, ændret med indsættelse af 2. pkt. ved lov nr. 733 af 25. juni 2014.

Det følger af bestemmelsen, at overtrædelse af § 4, stk. 1, straffes med bøde, under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 2 år. Ved fastsættelse af straffen skal det særligt anses for skærpende, at gerningsmanden flere gange tidligere er straffet for overtrædelse af § 4, stk. 1.

2.4.1.1. Sanktionsniveau for overtrædelse af knivforbuddet

De nærmere retningslinjer for strafniveauet ved overtrædelse af våbenlovens § 4, stk. 1, fremgår af forarbejderne til lov nr. 274 af 27. marts 2012, og lov nr. 733 af 25. juni 2014.

Det forudsættes, at der i førstegangstilfælde for overtrædelse af våbenlovens § 4, stk. 1, uden samtidig overtrædelse af våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 1 (ulovlig besiddelse af ”almindelige” knive på offentligt tilgængelige steder mv.), som udgangspunkt fastsættes en bøde på 3.000 kr.

I sager, hvor der foreligger en overtrædelse af både våbenlovens § 4, stk. 1, og våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 1 (ulovlig besiddelse af særligt farlige knive på offentligt tilgængelige steder mv.), forudsættes der fastsat en bøde på 5.000 kr. i førstegangstilfælde.

De nævnte bødestørrelser svarer til de aktuelle bødetakster.

Hvis der foreligger *skærpende omstændigheder*, forudsættes der – både for lovovertrædere over og under 18 år – i førstegangstilfælde idømt en ubetinget frihedsstraf på 7 dages fængsel. Hvis betingelserne herfor er opfyldt, kan straffen gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste.

Det vil bero på domstolenes vurdering af de konkrete forhold i den enkelte sag, om der foreligger sådanne skærpende omstændigheder, at der skal udmåles en frihedsstraf i stedet for en bøde.

Der vil dog som hovedregel kun foreligge skærpende omstændigheder, hvis en person bærer kniv på steder eller under omstændigheder, hvor der er en nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentielt voldelig karakter.

Dette vil i praksis først og fremmest omfatte tilfælde, hvor en person bærer kniv i aften- og nattetimerne i restaurationsmiljøet mv. Der vil dog også i andre tilfælde – f.eks. ved visse fodboldkampe, byfester og koncerter – kunne være en nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentielt voldelig karakter. Der må i den forbindelse lægges vægt på, om medbragte knive ved den pågældende type af begivenhed erfaringsmæssigt bidrager til at skabe farlige situationer.

Folketinget har i vedtagelsen af V 35 fra folketingssamlingen 2012-2013 lagt til grund, at der kan foreligge en risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentiel voldelig karakter som følge af f.eks. en bandekonflikt.

Det ligger i det anførte – jf. udtrykket ”bærer” – at der ikke vil foreligge skærpende omstændigheder, hvis overtrædelsen af knivforbuddet består i, at en person blot ”besidder” kniven, f.eks. fordi den pågældende kniv ligger i en bils bagagerum.

Straffen for overtrædelse af våbenlovens § 4, stk. 1, forudsættes i *andengangstilfælde* som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel i 7 dage. Hvis betingelserne herfor er opfyldt, kan straffen gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste.

Der kan endvidere forekomme tilfælde, hvor ubetinget frihedsstraf i andengangstilfælde vil forekomme urimelig henset til de omstændigheder, hvorunder kniven mv. har været medbragt, og i sådanne tilfælde er der mulighed for at idømme en bøde.

Er der imidlertid tidligere idømt en frihedsstraf på 7 dages fængsel for en førstegangsovertrædelse, forudsættes straffen i andengangstilfælde som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel i 14 dage.

I *tredjegangstilfælde* (det vil sige tilfælde, hvor gerningsmanden to gange tidligere er straffet) fastsættes både for lovovertrædere over og under 18 år som udgangspunkt en ubetinget frihedsstraf på fængsel i 40 dage, jf. våbenlovens § 10, stk. 2, 2. pkt.

Straffen kan dog gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste, hvis betingelserne herfor er opfyldt. Den nævnte straf forudsættes anvendt, når der er idømt frihedsstraf i andengangstilfældet uanset længden heraf.

I *fjerdegangstilfælde* og derover vil det være op til domstolene på baggrund af de konkrete forhold i den enkelte sag at beslutte, hvorledes straffen bør fastsættes. Det forudsættes dog, at der som udgangspunkt fastsættes en passende skærpet straf i forhold til ovennævnte strafpositioner.

Der vil i tredjegangstilfælde og derover kun i helt sjældne tilfælde kunne tænkes at foreligge sådanne særligt formildende omstændigheder, at udgangspunktet om frihedsstraf kan fraviges.

Det bemærkes, at fastsættelsen af straffen fortsat vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og at det angivne strafniveau vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Straffelovens øvrige almindelige regler om straffens fastsættelse finder i den forbindelse anvendelse, herunder straffelovens § 81 om skærpende omstændigheder, § 82 om formildende omstændigheder og § 83 om fastsættelse af straffen under den angivne strafferamme og strafbortfald i særlige tilfælde.

2.4.1.2. Betydningen af formildende omstændigheder

Det følger af den almindelige bestemmelse i straffelovens § 83, at straffen kan nedsættes under den

foreskrevne strafferamme eller under i øvrigt formildende omstændigheder bortfalde, når oplysninger om gerningen, gerningsmandens person eller andre forhold afgørende taler herfor.

Ved straffens fastsættelse kan det endvidere indgå som en formildende omstændighed, at gerningsmanden har handlet i undskyldelig uvidenhed om eller undskyldelig misforståelse af retsregler, der forbyder en handling, jf. straffelovens § 82, nr. 4.

2.4.1.3. Særligt skærpende omstændigheder

Hvis overtrædelsen begås under særligt skærpende omstændigheder, kan der eventuelt være grundlag for at anse overtrædelsen for omfattet af straffelovens § 192 a, stk. 2, hvorefter den, der overtræder våbenlovgivningen under særligt skærpende omstændigheder, uden at forholdet falder ind under stk. 1 om besiddelse mv. af skydevåben og andre særligt farlige våben og eksplosivstoffer, straffes med fængsel indtil 6 år.

2.4.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

Som et led i en øget indsats for at bekæmpe knivvold – særligt i nattelivet og kriminelle miljøer – foreslås det, at der skal kunne sættes endnu hårdere ind over for personer, som tidligere er dømt for vold mv., og som bærer kniv på steder, hvor der erfaringsmæssigt er høj risiko for vold, f.eks. i nattelivet eller kriminelle miljøer.

Derfor foreslås det, at straffen i tilfælde, hvor en person, der tidligere er idømt fængselsstraf for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1 eller 2, §§ 123, 216, 237, 244-246, 266 eller 288, bærer kniv under skærpende omstændigheder, hæves fra de nuværende 7 dages fængsel i førstegangstilfælde til 40 dages fængsel.

Om begrebet skærpende omstændigheder henvises til pkt. 2.4.1.2. ovenfor.

Forslaget skal ses i lyset af, at det er Justitsministeriets vurdering, at det vil kunne have en præventiv effekt at gennemføre en strafskærpelse for en persongruppe, der tidligere har vist sig voldsparate. Derfor foreslås det, at straffen for ulovlig besiddelse af kniv på offentligt tilgængelige steder under skærpende omstændigheder for denne persongruppe forhøjes markant allerede i førstegangstilfælde.

I *anden- og tredjeangstilstælde* og derover vil personer, der tidligere er dømt for overtrædelse af de ovenfor nævnte straffelovsbestemmelser, kunne straffes tilsvarende hårdere, hvis de igen besidder en kniv under skærpende omstændigheder.

I tilknytning til de foreslåede strafpositioner skal det generelt bemærkes, at fastsættelse af straffen fortsat vil bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde på baggrund af samtlige sagens omstændigheder, og at de angivne strafpositioner vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder.

I øvrigt foreslås straffniveauet for overtrædelse af lovgivningen om knive fastholdt, jf. lovforslagets pkt. 2.4.1.1. ovenfor og de særlige bemærkninger til § 7.

2.5. Erhvervmæssig handel med knive og blankvåben mv.

2.5.1. Gældende ret

Erhvervmæssig handel med bl.a. blankvåben er reguleret i våbenlovens § 4 b, hvorefter justitsministeren kan fastsætte regler om godkendelse af erhvervsdrivende og disses ansatte i relation til erhvervmæssig handel med våben, ammunition mv.

Bestemmelsen er senest ændret ved lov nr. 733 af 25. juni 2014 med henblik på at skabe en mere klar hjemmel til de eksisterende bestemmelser i våbenbekendtgørelsens §§ 40-43.

Med ændringen blev justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, udtrykkeligt bemyndiget til at meddele erhvervsdrivende generel tilladelse til med henblik på erhvervsmæssig handel eller anden erhvervsmæssig virksomhed at erhverve og besidde de i våbenlovens § 1, stk. 1, nr. 1-3 og 7-10, og § 4, stk. 2, nævnte genstande.

Endvidere blev justitsministeren udtrykkeligt bemyndiget til mere generelt at fastsætte bestemmelser om vilkår og betingelser for udstedelse og anvendelse af tilladelser efter stk. 1.

Dermed kom våbenloven til at indeholde en mere klar hjemmel til de eksisterende bestemmelser i våbenbekendtgørelsens §§ 40-43, end tilfældet var tidligere.

Når forudsætningerne herfor er opfyldt, kan der med hjemmel i § 4 b ved bekendtgørelse stilles krav om, at våbenhandlere mv. med generelle tilladelser som omhandlet i våbenbekendtgørelsens §§ 40 og 41 skal føre våbenbøger elektronisk på en sådan måde, at våbenbøgerne kan samkøres med et eventuelt kommende nyt Politiets Våbenregister.

Det er fastsat i våbenbekendtgørelsens § 40, at politiet kan meddele erhvervsdrivende generel tilladelse til med henblik på videresalg at erhverve og besidde våben omfattet af bl.a. våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 1. Politiet kan også i medfør af våbenbekendtgørelsens § 41 meddele erhvervsdrivende generel tilladelse til, med henblik på reparation, service og anden erhvervsmæssig virksomhed, at besidde våben omfattet af våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 1.

2.5.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

De nugældende regler om erhvervsmæssig handel med knive og blankvåben mv. foreslås videreført.

2.6. Annoncering med salg af knive og blankvåben mv.

2.6.1. Gældende ret

Forbuddet mod annoncering med salg af våben, som ikke må besiddes uden tilladelse, blev indført ved lov nr. 861 af 23. december 1987.

Det følger således af våbenlovens § 4 a, at justitsministeren kan fastsætte regler om forbud mod annoncering med salg af våben, som ikke må besiddes uden tilladelse.

Det følger af våbenbekendtgørelsens § 45, stk. 1 og 2, at der ikke må annonceres med salg af våben mv., som er omfattet af våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 1.

Dette forbud finder dog ikke anvendelse på dolke og knive, som er omfattet af våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 3.

2.6.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

De nugældende regler om annoncering med salg af knive og blankvåben mv. foreslås videreført.

2.7. Ind- og udførsel af knive og blankvåben mv.

2.7.1 Gældende ret

2.7.1.1. Indførsel

Det følger af våbenlovens § 4, stk. 2, nr. 1, at justitsministeren kan udstede regler om forbud mod bl.a. at indføre skarpe eller spidse våben, hvis klinge overstiger 12 cm, knive med tværstillet greb beregnet til stød, springknive, springstiletter, faldknive, faldstiletter, enhandsbetjente foldeknive, der er konstrueret således, at de i normal stand kan foldes ud ved brug af én hånd, foldeknive med todelt skæfte, hvis klinge kan foldes ud ved brug af én hånd, knive, der er konstrueret til at hænge om hals eller skulder, og som fra denne placering kan trækkes ved brug af én hånd, kastestjerner, kasteknive samt kårdestokke og andre tilsvarende våben, der fremtræder som en anden genstand.

Denne bemyndigelsesbestemmelse er udnyttet i våbenbekendtgørelsens § 28, stk. 3, hvoraf følger, at de våben, der er nævnt i våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 1, kun må indføres med tilladelse fra politiet.

Derudover fremgår det af våbenbekendtgørelsens § 28, stk. 4, at dolke og knive, der er nævnt i våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 3, dog kan indføres uden tilladelse fra politiet.

Det følger af våbenlovens § 4, stk. 2, nr. 2, at justitsministeren kan udstede regler om forbud mod bl.a. at indføre andre skarpe eller spidse våben, som ikke kan antages at have noget anerkendelsesværdigt formål.

2.7.1.2. Udførsel

Det er i medfør af våbenlovens § 6, stk. 1, som udgangspunkt forbudt uden tilladelse fra justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, i hvert enkelt tilfælde at udføre våben af enhver art med undtagelse af visse jagtvåben (skydevåben).

Det følger af våbenlovens § 6, stk. 8, at justitsministeren kan bestemme, at dolke og knive, hvis klinge overstiger 12 cm, uden tilladelse kan udføres, hvis de er udformet til erhverv, husholdningsbrug, jagt, lystfiskeri eller sportsdykning. Denne adgang er benyttet i våbenbekendtgørelsens § 29, stk. 4, hvoraf det fremgår, at dolke og knive, der er nævnt i våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 3, kan udføres uden tilladelse.

I medfør af våbenbekendtgørelsens § 29, stk. 2, meddeler politiet tilladelse til udførsel til Færøerne og Grønland og EU- og EØS-medlemslandene af blankvåben.

2.7.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

De nugældende regler om ind- og udførsel af knive og blankvåben mv. foreslås videreført.

2.8. Regler om ansøgninger, tilladelser mv.

2.8.1. Gældende ret

Våbenlovens § 2 b fastsætter nærmere regler for indgivelse af ansøgninger i medfør af våbenloven.

Det følger derudover af våbenlovens § 2 f, at bl.a. tilladelser efter våbenloven eller efter bestemmelser, der er udfærdiget i medfør af våbenloven, til enhver tid kan tilbagekaldes.

Det følger af våbenbekendtgørelsens § 46, stk. 1, at våbentilladelser samt andre tilladelser eller godkendelser efter våbenloven og våbenbekendtgørelsen kun kan gives til personer, om hvis personlige forhold og hidtidige vandel, der ikke foreligger oplysninger, som gør det betænkeligt at imødekomme ansøgnin-

gen. Det følger af våbenbekendtgørelsens § 46, stk. 2, at de i stk. 1 nævnte tilladelser mv. endvidere kun kan gives til juridiske personer, herunder selskaber, foreninger, private museer og lignende, hvis den eller de ansvarlige opfylder kravet i stk. 1.

Det følger af våbenbekendtgørelsens § 47, stk. 1, at tilladelser i henhold til bl.a. våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 1, udstedes med en gyldighedstid på 5 år.

Våbencirkulærets §§ 1, 13, 28 og 30 fastsætter nærmere regler for tilladelsens form og indhold.

2.8.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

De nugældende regler om ansøgninger, tilladelser mv. vedrørende knive og blankvåben mv. foreslås videreført.

2.9. Undtagelse for militære myndigheder og politi mv.

2.9.1. Gældende ret

Det følger af våbenlovens §§ 8, stk. 1, og 9, stk. 1, at reglerne om knive og blankvåben mv. i våbenlovens § 4 ikke gælder for militære myndigheder og civile statsmyndigheder.

Det følger også af våbenlovens § 8, stk. 2, at § 6, stk. 1, om udførsel ikke gælder for militære styrker og militært personel som led i den militære tjenesteudøvelse. § 6, stk. 1, om udførsel af våben gælder endelig ikke militære myndigheders midlertidige udførsel af udrustning og materiel med henblik på reparation og vedligeholdelse.

Ligeledes følger det af våbenlovens § 9, stk. 1, at reglerne om knive og blankvåben mv. i våbenlovens § 4 ikke gælder for politiet og civile statsmyndigheder. Det følger af samme bestemmelse, at reglerne om udførsel endvidere ikke gælder for politiet.

2.9.2. Justitsministeriets overvejelser og den foreslåede ordning

De nugældende regler om undtagelser for militære myndigheder, politi mv. vedrørende knive og blankvåben mv. foreslås videreført.

3. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Forslaget om at skærpe straffen for voldsdømte mv., der besidder kniv under skærpende omstændigheder, vil medføre en forøgelse af strafmængden og vil således belaste kriminalforsorgens kapacitet. Merudgifter vil blive afholdt inden for kriminalforsorgens eksisterende rammer.

En skærpelse af straffen fra de nuværende 7 dages fængsel i førstegangstilfælde til 40 dages fængsel indebærer en forøgelse af strafmængden og vil således alt andet lige betyde et øget behov for pladser i kriminalforsorgens institutioner.

På baggrund af gennemsnitsberegning med afsæt i antallet af overtrædelser af forbuddet mod kniv og dolk på offentligt tilgængelige steder mv., herunder tidligere voldsdømtes overtrædelser af forbuddet, samt af længden af den straf, der udmåles herfor efter det gældende regelsæt, skønnes det, at det øgede pladsbehov som følge af den foreslåede strafskærpelse årligt udgør 3-8 fængselspladser. Det er forudsat, at afsoningen sker i lukket regi.

Forslaget skønnes at medføre merudgifter for kriminalforsorgen til drift på ca. 1,5-5,0 mio. kr. årligt. Med

den aktuelle belægssituation i kriminalforsorgens institutioner skønnes det, at de 3-8 fængselspladser vil kunne rummes inden for den eksisterende kapacitet.

Lovforslaget har ikke herudover økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige.

4. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

Lovforslaget har ingen økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet mv.

5. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

6. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

7. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

8. Hørte myndigheder mv.

Et udkast til lovforslag har fra den 22. december 2015 til den 19. januar 2016 været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Østre Landsret, Vestre Landsret, Sø- og Handelsretten, samtlige byretter, Domstolsstyrelsen, Den Danske Dommerforening, Dommerfuldmægtigforeningen, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Foreningen af Offentlige Anklagere, Politiforbundet i Danmark, Direktoratet for Kriminalforsorgen, Advokatrådet, Amnesty International, Børne- og Ungdomsorganisationernes Samråd, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Sportsfiskerforbund, Friluftsrådet, Det Danske Spejderkorps, KFUM-Spejderne, Dansk Våbenhandlerforening, Danske Advokater, Danske Regioner, Dansk Erhverv, Dansk Firmaidrætsforbund, Dansk Fængselsforbund, Dansk Knivforening, Dansk Land- og Strandjagt, Dansk Militaria Forening, Retspolitisk Forening, Dansk Skytte Union, De Danske Skytteforeninger, Det Kriminalpræventive Råd, Dansk Industri, Fagligt Fælles Forbund 3F, Foreningen af Fængselsinspektører og Vicefængselsinspektører, HK Landsklubben Danmarks Domstole, HK Landsklubben Kriminalforsorgen, Institut for Menneskerettigheder, Kriminalforsorgsforeningen, Landsforeningen af Forsvarsadvokater, Brancheforeningen for Danske Våbenhandlere, Nordisk Våbenforum, Retssikkerhedsfonden samt Vaabenhistorisk Selskab.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen af betydning
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen

Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Efter forslagets § 1 må knive og blankvåben mv. ikke bæres eller besiddes på offentligt tilgængelige steder, uddannelsessteder, i ungdomsklubber, fritidsordninger og lignende, medmindre det sker som led i erhvervsudøvelse, til brug ved jagt, lystfiskeri, sportsudøvelse eller et andet lignende anerkendelsesværdigt formål.

Bestemmelsen svarer til den nugældende bestemmelse i våbenlovens § 4, stk. 1, med den ændring, at foldeknive med en klinge på højst 7 cm, der ikke kan fastlåses i udfoldet position, ikke længere er undtaget fra kravet om anerkendelsesværdigt formål. Endvidere er det præciseret, at bestemmelsen omfatter alle knive og blankvåben mv. omfattet af loven.

Ved offentligt tilgængelige steder forstås steder, hvortil der er almindelig adgang, herunder veje, parker, offentlige transportmidler, restaurationer (herunder diskoteker, værtshuse og lignende), butikker og butikcentre i åbningstiden, forlystelsessteder og offentlige kontorer. Området svarer til det område, der er omfattet af ordensbekendtgørelsens § 2.

Besiddelsen af knive i køretøjer, som befinder sig på et offentligt tilgængeligt sted, er også omfattet af forbuddet.

Udover offentligt tilgængelige steder finder bestemmelsen også anvendelse på uddannelsessteder, ungdomsklubber, fritidsordninger og lignende, uanset om der er offentlig adgang til det pågældende sted eller ej.

Ved uddannelsessteder forstås steder, hvor der foregår undervisning, såsom folkeskoler, gymnasier, universiteter, tekniske skoler, produktionsskoler mv., uanset om der er tale om private uddannelsessteder. Uddannelsessteder dækker såvel undervisningslokaler som andre områder på disse steder (f.eks. et sportsområde eller en fællessal). Ved ungdomsklubber forstås klubtilbud og andre socialpædagogiske fritidstilbud til større børn og unge, jf. lov om social service, men også andre klubordninger og lignede fritidstilbud til større børn og unge er omfattet af bestemmelsen, uanset om ordningerne drives i kommunalt, regionalt eller privat regi eller som selvejende institutioner. Ved fritidsordninger forstås dagtilbud til større børn og unge, jf. lov om social service.

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at det er forbudt at være i besiddelse af en kniv på offentligt tilgængelige steder mv., hvis det ikke sker som led i erhvervsudøvelse, til brug ved jagt, lystfiskeri, sportsudøvelse eller et andet lignende anerkendelsesværdigt formål. Det er således som udgangspunkt forbudt at være i besiddelse af en kniv, hvis den ikke skal bruges til noget bestemt. Besiddelse af en kniv f.eks. med henblik på at skulle forsvare sig selv eller andre, eller for det tilfælde, at der eventuelt skulle opstå en truende situation, vil efter det foreslåede fortsat være forbudt.

Skal kniven derimod anvendes som værktøj i (lovligt) erhverv eller bruges i forbindelse med jagt, lystfiskeri og sportsudøvelse, er det tilladt at være i besiddelse af den på offentligt sted mv.

Det vil f.eks. være tilladt at være i besiddelse af kniv eller dolk på de ovenfor nævnte uddannelsessteder, ungdomsklubber, fritidsordninger og lignende, hvis besiddelsen sker som led i undervisningen eller øvrige aktiviteter, der naturligt hører hjemme i disse sammenhænge.

For så vidt angår afgrænsningen af anerkendelsesværdige formål indebærer lovforslaget ikke nogen ændring af den retstilstand, der hidtil har været gældende. Som følge af de foreslåede ændringer vil kravet om, at der skal foreligge et anerkendelsesværdigt formål, dog fremover også skulle anvendes i forhold til bl.a. mindre lommeknive og multiværktøjer mv., som har et bredere anvendelsesområde end andre knive, jf. nedenfor, hvilket der vil skulle tages højde for ved vurderingen af, om der er et anerkendelsesværdigt formål ved at besidde en sådan kniv.

Opregningen i lovteksten er ikke udtømmende, jf. ordene ”eller andet lignende anerkendelsesværdigt formål”. Således vil en kniv også kunne besiddes som led i anden lovlig fritidsaktivitet. Dette gælder f.eks. for personer, der dyrker friluft aktiviteter (vandreture, skovture, sejlture, spejderaktiviteter mv.) og i den forbindelse anvender kniv. Herudover er der en række andre tilfælde, hvor det ud fra formålet med bestemmelsen er tilladt at være i besiddelse af en kniv på offentligt sted.

Her tænkes navnlig på situationer, hvor det i forbindelse med transport af kniv fra ét sted til et andet ikke kan undgås, at kniven medbringes på (passerer) offentligt område. Kniven kan f.eks. være købt i en forretning, hvorefter den skal bringes hjem til bopælen. Der kan endvidere foretages ophold eller ærinder undervejs, når dette ud fra en samlet vurdering af omstændighederne må anses for rimeligt. I denne vurdering vil bl.a. kunne indgå formålet med og stedet for opholdet og ærindet, varigheden heraf, knivens placering og troværdigheden af besidderens forklaring om omstændighederne omkring besiddelsen af kniven. F.eks. vil et ophold med henblik på at tanke benzin eller foretage indkøb på vej i sin bil til eller fra den aktivitet, hvor kniven skal anvendes, normalt ikke udgøre en overtrædelse af loven, hvis kniven forbliver i bilen. Det samme gør sig gældende, hvis en netop indkøbt husholdningskniv medbringes på den videre indkøbstur i en taske eller lignende eller ligger i bilen, mens der foretages andre ærinder. Derimod vil det som udgangspunkt være en overtrædelse af § 1, hvis en kniv, der opbevares på en lettilgængelig måde, f.eks. i en lomme, medbringes på en restaurant.

Generelt vil det forhold, at besiddelsen af en kniv sker i et kriminelt miljø, tale imod, at kniven skal bruges til et anerkendelsesværdigt formål. Det gælder især, hvis der ikke foreligger omstændigheder, som understøtter, at den skal bruges til et lovligt gøremål.

Det vil i alle tilfælde bero på en konkret vurdering, om der foreligger et anerkendelsesværdigt formål med at besidde en kniv. Ved denne vurdering vil der skulle lægges vægt på knivens art, anvendelsesområde og den situation, hvorunder kniven besiddes.

Som beskrevet ovenfor under pkt. 2.2.1.1. i de almindelige bemærkninger var begrundelsen for at undtage visse mindre foldeknive fra forbuddet i våbenlovens § 4, stk. 1, ved indførelsen af denne bestemmelse i 1987, at små lommeknive mv. bruges af mange mennesker til dagligdags og fredelige, praktiske gøremål. Med forslaget vil foldeknive med en klinge på højst 7 cm, der ikke kan fastlåses i udfoldet position, ikke længere være undtaget fra kravet om anerkendelsesværdigt formål.

Det skal ses i lyset af, at den nugældende undtagelse for foldeknive med en klinge på højst 7 cm, der ikke kan fastlåses i udfoldet position, fra forbuddet i våbenlovens § 4, stk. 1, har vist sig ikke at virke efter hensigten i en række tilfælde. Således udgør det et væsentligt problem, at der bl.a. i nattelivet og kriminelle miljøer flourer farlige knive, som bevidst er udformet med henblik på at omgå særreglen

om visse mindre foldeknive. Disse knive kan – som konsekvens af undtagelsesreglen om visse mindre foldeknive – i dag lovligt bæres i nattelivet og f.eks. af rockere og bandemedlemmer på gaden. Hertil kommer, at besiddelse af mindre foldeknive på offentligt tilgængelige steder – uanset deres udformning – potentielt indebærer risiko for, at kniven kan anvendes ved voldskriminalitet, og der ses ikke at være væsentlige hensyn, der taler for, at visse knive generelt skal kunne medbringes alle steder, f.eks. til større sportskampe eller i nattelivet.

Som anført i pkt. 2.2.3. i de almindelige bemærkninger er det ikke hensigten med forslaget, at det generelt skal være forbudt at være i besiddelse af almindelige små foldeknive – f.eks. lommeknive, multiværktøjer eller proptrækkere med indbygget kniv – når de medbringes til dagligdags og fredelige, praktiske gøremål af den førnævnte type.

Det vil også i forhold til disse typer af knive bero på en konkret vurdering, om der foreligger omstændigheder, som gør, at der foreligger et anerkendelsesværdigt formål med at besidde kniven. Ved denne vurdering vil der, i lighed med hvad der gælder for andre knive omfattet af lovforslagets § 1, skulle lægges vægt på knivens art, anvendelsesområde og den situation, hvorunder kniven besiddes. Det vil her skulle indgå, at de små foldeknive typisk har et bredere anvendelsesområde end andre knive og kan bruges til mange forskellige og pludseligt opståede dagligdags, praktiske gøremål. Derfor vil det efter omstændighederne kunne være anerkendelsesværdigt at medbringe en sådan kniv på offentligt tilgængelige steder mv., selv om formålet hermed har en bredere karakter end f.eks. at deltage i en bestemt fritidsaktivitet, f.eks. en fisketur eller spejderlejr. En kniv af denne type vil således f.eks. kunne opbevares i en bil, båd eller campingvogn i tilfælde af, at der opstår et behov for reparationer mv.

Der vil dog være situationer, hvor besiddelse af knive – også små foldeknive – som det helt klare udgangspunkt aldrig vil være berettiget. Det gælder f.eks. til visse større fodboldkampe eller i nattelivet, hvor der er nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentielt voldelig karakter.

I forhold til afgrænsningen af steder, hvor der kan være en nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentielt voldelig karakter, henvises til de almindelige bemærkninger pkt. 2.2.3. og de særlige bemærkninger til § 7 om straf under skærpende om omstændigheder.

Der kan herudover også forekomme andre steder eller situationer i det offentlige rum, hvor det som udgangspunkt ikke vil være anerkendelsesværdigt at medbringe en kniv, uanset knivens størrelse og art. Der tænkes her på tilfælde, hvor der generelt må antages at være en forøget risiko for, at der kan opstå konfrontationer eller tilspidsede situationer, og hvor der samtidig ikke ses at være hensyn, der taler for, at en kniv skal kunne medbringes. Som eksempel kan det nævnes, at knive som udgangspunkt ikke har noget at gøre til f.eks. demonstrationer, større koncerter eller forsamlinger mv.

Der vil efter den foreslåede bestemmelse – uden for de ovennævnte situationer – som følge af det nævnte brede anvendelsesområde for almindelige små foldeknive – f.eks. lommeknive, multiværktøjer eller proptrækkere med indbygget kniv – i praksis være en formodning for, at knive af denne type skal anvendes til et anerkendelsesværdigt formål, medmindre der er konkrete omstændigheder, som taler imod, at dette er tilfældet.

Som eksempel på omstændigheder, som – også uden for de ovenfor omtalte situationer – vil kunne tale imod, at besiddelsen af en sådan kniv har et anerkendelsesværdigt formål, kan nævnes, at kniven er udformet på en måde, så den uanset størrelsen er særligt egnet som angrebs- og stikvåben, eller at personen, som besidder kniven, tidligere er straffet for flere overtrædelser af våbenlovgivningen.

Med den foreslåede bestemmelse ændres der ikke på, at der med hensyn til beviset for, om bestemmelsen er overtrådt, tages udgangspunkt i den almindelige processuelle grundsætning, at anklagemyndigheden

har bevisbyrden. Det er således ikke tiltalte, der selv skal bevise, at kniven bæres som led i erhverv mv. Noget andet er, at sigtede eller tiltalte for at kunne unddrage sig strafansvar i praksis i almindelighed ikke vil kunne nøjes med at hævde, at kniven skal bruges til et af de formål, der fritager for straf, hvis der ikke samtidig foreligger omstændigheder f.eks. med hensyn til påklædning, tid og sted, måden kniven bæres på, knivens art mv., der underbygger denne påstand. Tilsvarende vil det f.eks. kunne indgå, om personen, som besidder kniven, tidligere er straffet for overtrædelse af våbenlovgivningen mv.

I situationer, hvor det oplyses, at en kniv besiddes med henblik på f.eks. fiskeri eller jagt, vil det efter omstændighederne ofte kunne være relevant, om den pågældende har fisketegn eller jagttegn, og om vedkommende har medbragt andet fiskegrej eller jagtudstyr osv.

Samlet set indebærer lovforslaget en videreførelse af den gældende retstilstand vedrørende forbud mod at bære eller besidde kniv på offentligt tilgængelige steder mv. med den ændring, at det fremover generelt vil være ulovligt at medbringe knive af enhver art i nattelivet, til større sportsskampe, politiske demonstrationer mv., ligesom det også uden for disse situationer vil kunne være ulovligt at besidde en mindre foldekniv, herunder f.eks. en lommekniv eller et multiværktøj mv., hvis konkrete omstændigheder taler imod, at en sådan kniv skal bruges til et anerkendelsesværdigt formål.

Der henvises til pkt. 2.2. i de almindelige bemærkninger.

Til § 2

Med forslagets § 2, stk. 1, foreslås det, at det kræver tilladelse fra politiet at erhverve, besidde, bære eller anvende skarpe eller spidse våben, hvis klinge overstiger 12 cm, knive med tværstillet greb beregnet til stød, springknive og springstiletter, faldknive og faldstiletter, foldeknive med todelt skæfte, hvis klinge kan foldes ud ved brug af én hånd, knive, der er konstrueret til at hænge om hals eller skulder, og som fra denne placering kan trækkes ved brug af én hånd, kastestjerner, kasteknive, kasteøkser og lignende, og kårdestokke og andre blankvåben, der fremtræder som en anden genstand.

Efter de nugældende regler, jf. våbenlovens § 4, stk. 2, nr. 1, kan justitsministeren bl.a. udstede regler om forbud mod at erhverve, besidde, bære eller anvende skarpe eller spidse våben, hvis klinge overstiger 12 cm, knive med tværstillet greb beregnet til stød, springknive, springstiletter, faldknive, faldstiletter, enhåndsbetjente foldeknive, der er konstrueret således, at de i normal stand kan foldes ud ved brug af én hånd, foldeknive med todelt skæfte, hvis klinge kan foldes ud ved brug af én hånd, knive, der er konstrueret til at hænge om hals eller skulder, og som fra denne placering kan trækkes ved brug af én hånd, kastestjerner, kasteknive samt kårdestokke og andre tilsvarende våben, der fremtræder som en anden genstand.

Den omtalte bemyndigelse i våbenlovens § 4, stk. 2, nr. 1, er udnyttet i våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 1-8, hvoraf det fremgår, at det er forbudt uden tilladelse fra politiet at erhverve, besidde, bære eller anvende skarpe våben eller spidse våben, hvis klinge overstiger 12 cm, knive med tværstillet greb beregnet til stød (push daggers), springknive og springstiletter, faldknive og faldstiletter, enhåndsbetjente foldeknive, der er konstrueret således, at klingens i normal stand kan foldes ud ved brug af én hånd, og foldeknive med todelt skæfte, hvis klinge kan foldes ud ved brug af én hånd (butterflyknive), knive, der er konstrueret til at hænge om hals eller skulder, og som fra denne placering kan trækkes ved brug af én hånd, kastestjerner, kasteknive, kasteøkser og lignende samt kårdestokke og andre tilsvarende våben, der fremtræder som en anden genstand.

Forbuddet mod disse knive og blankvåben mv. gælder generelt og er således ikke begrænset til offentligt tilgængelige steder mv., men gælder besiddelse af knive alle steder, herunder på egen bopæl mv.

Bortset fra de almindelige blankvåben (skarpe våben eller spidse våben, hvis klinge overstiger 12 cm) meddeles der efter praksis kun tilladelse til disse knive mv. undtagelsesvist, og hvis der foreligger ganske særlige omstændigheder, idet de anses for særligt farlige.

Forslagets § 2, stk. 1, indebærer en videreførelse af gældende ret med den ændring, at enhandsbetjente foldeknive ikke længere er omfattet af et særligt forbud. Det forudsættes i øvrigt, at den restriktive praksis vedrørende meddelelse af tilladelse til knive mv., der anses for særligt farlige, jf. bestemmelsens nr. 2-8, opretholdes som hidtil.

Med forslagets § 2, stk. 2, foreslås det, at dolke og knive, hvis klinge overstiger 12 cm uden tilladelse kan anvendes i erhverv, til husholdningsbrug eller ved jagt, lystfiskeri eller sportsudøvelse, hvis de er udformet hertil. De nævnte våben kan erhverves, besiddes og bæres til den nævnte brug. Besiddelse og anvendelse af en brødkniv til husholdningsbrug er således undtaget fra kravet om tilladelse, og brødkniven vil kunne medbringes til en lovlig aktivitet i det omfang, der er et anerkendelsesværdigt formål hermed, f.eks. en skovtur

Bestemmelsen i forslagets § 2, stk. 2, er en videreførelse af bestemmelsen i våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 3, jf. våbenlovens § 4, stk. 2, nr. 1, og indebærer således ingen ændring i forhold til gældende ret.

Det følger af lovforslagets § 2, stk. 3, at de våben mv., der er nævnt i forslagets § 2, stk. 1, kun må overdrages til andre eller overlades til andre, hvis erhververen eller modtageren foreviser fornøden tilladelse fra politiet. Dolke og knive, hvis klinge overstiger 12 cm, kan uanset stk. 1, nr. 1, overdrages eller overlades til andre, hvis det må antages, at erhververen eller modtageren kun vil anvende dem til brug ved jagt, lystfiskeri, sportsudøvelse eller andet lignende anerkendelsesværdigt formål.

Den foreslåede bestemmelse i § 2, stk. 3, er en videreførelse af de nuværende regler om overdragelse mv. i våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 2 og 3, jf. våbenlovens § 4, stk. 2, nr. 1, og forslaget indebærer således på dette punkt ingen ændring i forhold til gældende ret.

Det foreslås i § 2, stk. 4, at justitsministeren fortsat har bemyndigelse til administrativt at fastsætte regler om forbud mod at indføre, ved overdragelse at erhverve, at besidde, bære eller anvende, at overdrage eller at overlade andre besiddelsen af andre skarpe eller spidse våben, som ikke kan antages at have noget anerkendelsesværdigt formål.

Efter de nugældende regler, jf. våbenlovens § 4, stk. 2, nr. 2, kan justitsministeren udstede regler om forbud mod at indføre, ved overdragelse at erhverve, at besidde, bære eller anvende, at overdrage eller at overlade andre besiddelsen af andre skarpe eller spidse våben, som ikke kan antages at have noget anerkendelsesværdigt formål.

Den foreslåede bestemmelse i § 2, stk. 4, er således en videreførelse af de nuværende regler jf. våbenlovens § 4, stk. 2, nr. 2, og forslaget indebærer således på dette punkt ingen ændring i forhold til gældende ret.

Efter forslagets § 2, stk. 5, vil justitsministeren kunne fastsætte regler om opbevaring og transport mv. af knive og blankvåben mv. omfattet af § 2 eller af bestemmelser, der er udfærdiges i medfør heraf.

De nugældende regler om transport mv. af de knive og blankvåben mv., der i dag er omfattet af våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 1-8, og som fremover – bortset fra enhandsbetjente knive – vil være omfattet af forbuddet i forslagets § 2, stk. 1, findes i våbenbekendtgørelsens §§ 9 og 10.

Våbenbekendtgørelsens § 9, stk. 1, fastslår bl.a., at våben omfattet af bekendtgørelsens § 16 skal transporteres forsvarligt, f.eks. under konstant tilsyn eller tildækket i aflåst transportmiddel eller på tilsvarende

betryggende måde. Bekendtgørelsens § 10, stk. 1, fastslår bl.a., at politiet kan meddele erhvervsdrivende generel tilladelse til med henblik på transport at besidde våben og ammunition mv. omfattet af bekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 1 (skarpe våben eller spidse våben, hvis klinge overstiger 12 cm), hvis den erhvervsdrivende og de af dennes ansatte, der har adgang til våbnene, er fyldt 18 år og opfylder visse betingelser.

Våbenbekendtgørelsens § 22, stk. 1, fastslår, at bl.a. våben omfattet af våbenbekendtgørelsens § 16 skal opbevares forsvarligt og på et sted, der er utilgængeligt for uvedkommende.

Med bestemmelsen i forslagets § 2, stk. 5, indføres en selvstændig hjemmel til, at justitsministeren kan fastsætte regler om opbevaring og transport mv.

Det er hensigten at benytte bemyndigelsen til administrativt at fastsætte regler svarende til dem, der gælder i dag.

Efter forslagets § 2, stk. 6, kan justitsministeren fastsætte regler om antalsmæssig begrænsning på tilladelser til knive og blankvåben mv. omfattet § 2 eller af bestemmelser, der er udfærdiget i medfør heraf.

Det følger af den nugældende bestemmelse i våbenlovens § 6 b, at en våbentilladelse kun kan omfatte ét våben, men at justitsministeren dog kan fastsætte regler om, at visse tilladelser kan omfatte flere våben.

Den foreslåede bestemmelse i § 2, stk. 6, viderefører således gældende ret i forhold til justitsministerens adgang til at fastsætte regler om antalsmæssig begrænsning på tilladelser til knive og blankvåben mv.

Der henvises til pkt. 2.3. i de almindelige bemærkninger.

Til § 3

Med lovforslagets § 3 foreslås det, at justitsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om erhvervsmæssig handel med knive og blankvåben mv. omfattet af denne lov, herunder regler om godkendelse af erhvervsdrivende og deres ansatte samt om annoncering med salg af knive og blankvåben mv.

Efter gældende ret kan justitsministeren efter våbenlovens § 4 b, stk. 1, fastsætte regler om godkendelse af erhvervsdrivende og disses ansatte i relation til erhvervsmæssig handel med bl.a. våben. Bemyndigelsen er udnyttet i våbenbekendtgørelsens § 40, hvorefter politiet kan meddele erhvervsdrivende generel tilladelse til med henblik på videresalg at erhverve og besidde bl.a. våben omfattet af våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 1, (skarpe våben eller spidse våben, hvis klinge overstiger 12 cm). Det følger desuden af våbenbekendtgørelsens § 41, at politiet kan meddele erhvervsdrivende generel tilladelse til, med henblik på reparation, service og anden erhvervsmæssig virksomhed, at besidde våben omfattet af bl.a. våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 1, nr. 1. Det følger af våbenlovens § 4 a, at justitsministeren kan fastsætte regler om forbud mod annoncering med salg af våben, som ikke må besiddes uden tilladelse. Dette gælder dog ikke jagt- og konkurrencevåben.

Den foreslåede bestemmelse i § 3 indebærer en videreførelse af de nugældende regler om justitsministerens adgang til at fastsætte regler om erhvervsmæssig handel og annoncering med knive og blankvåben mv.

Det er hensigten at benytte bemyndigelsen til administrativt at fastsætte regler svarende til dem, der gælder i dag.

Der henvises til pkt. 2.5. og pkt. 2.6. i de almindelige bemærkninger.

Til § 4

Med lovforslagets § 4 foreslås det, at justitsministeren fastsætter regler om indførsel og udførsel af knive og blankvåben mv. omfattet af denne lov.

Justitsministeren kan efter den nugældende bestemmelse i våbenlovens § 4, stk. 2, nr. 1, udstede regler om forbud mod bl.a. at indføre skarpe eller spidse våben, hvis klinge overstiger 12 cm, knive med tværstillet greb beregnet til stød, springknive, springstiletter, faldknive, faldstiletter, enhåndsbetjente foldeknive, der er konstrueret således, at de i normal stand kan foldes ud ved brug af én hånd, foldeknive med todelt skæfte, hvis klinge kan foldes ud ved brug af én hånd, knive, der er konstrueret til at hænge om hals eller skulder, og som fra denne placering kan trækkes ved brug af én hånd, kastestjerner, kasteknive samt kårdestokke og andre tilsvarende våben, der fremtræder som en anden genstand. Denne bemyndigelsesbestemmelse er udnyttet i våbenbekendtgørelsens § 28, stk. 3, hvoraf følger, at de våben, der er nævnt i våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 1, kun må indføres med tilladelse fra politiet. Derudover fremgår det af våbenbekendtgørelsens § 28, stk. 4, at dolke og knive, der er nævnt i våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 3, dog kan indføres uden tilladelse fra politiet.

Det følger af våbenlovens § 4, stk. 2, nr. 2, at justitsministeren kan udstede regler om forbud mod bl.a. at indføre andre skarpe eller spidse våben, som ikke kan antages at have noget anerkendelsesværdigt formål.

Det er i medfør af våbenlovens § 6, stk. 1, som udgangspunkt forbudt uden tilladelse fra justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, i hvert enkelt tilfælde at udføre våben af enhver art med undtagelse af visse jagtvåben (skydevåben).

Det følger af våbenlovens § 6, stk. 8, at justitsministeren kan bestemme, at dolke og knive, hvis klinge overstiger 12 cm, uden tilladelse kan udføres, hvis de er udformet til erhverv, husholdningsbrug, jagt, lystfiskeri eller sportsdykning. Denne adgang er benyttet i våbenbekendtgørelsens § 29, stk. 4, hvoraf det fremgår, at dolke og knive, der er nævnt i våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 3, kan udføres uden tilladelse.

Våbenlovens § 8, stk. 2, og § 9, stk. 1, indeholder særlige regler om militære myndigheders og politiets adgang til at udføre våben.

I medfør af våbenbekendtgørelsens § 29, stk. 2, meddeler politiet tilladelse til udførsel til Færøerne og Grønland og EU- og EØS-medlemslandene af blankvåben.

Med den foreslåede bestemmelse i § 4 får justitsministeren en generel bemyndigelse til at fastsætte regler om indførsel og udførsel af knive og blankvåben mv.

Det er hensigten at benytte bemyndigelsen til administrativt at fastsætte regler svarende til dem, der gælder i dag.

Der henvises til pkt. 2.7. i de almindelige bemærkninger.

Til § 5

Det følger af bestemmelsen i lovforslagets § 5, *stk. 1*, at tilladelser efter denne lov eller efter bestemmelser, der er udfærdiget i medfør heraf, til enhver tid kan tilbagekaldes.

Efter den nugældende bestemmelse i § 2 f i våbenloven kan tilladelser efter våbenloven eller efter bestemmelser, der er udfærdiget i medfør af våbenloven, til enhver tid tilbagekaldes.

Bestemmelsen i forslaget § 5, stk. 1, er således en videreførelse af gældende ret i forhold til adgangen til at tilbagekalde tilladelser vedrørende knive og blankvåben mv.

Efter forslaget § 5, stk. 2, fastsætter justitsministeren regler om, at ansøgninger, som efter denne lov eller bestemmelser udfærdiget i medfør heraf indgives til politiet, skal indgives ved anvendelse af den digitale løsning, som politiet anviser (digital selvbetjening).

Efter gældende ret, jf. våbenlovens § 2 g, er justitsministeren bemyndiget til at fastsætte administrative regler for indgivelse af ansøgninger i medfør af våbenloven. Bestemmelsen er udnyttet i våbenbekendtgørelsens § 2 b, der bl.a. fastsætter nærmere regler om, hvordan ansøgninger indgives digitalt.

Med den foreslåede bestemmelse i § 5, stk. 2, videreføres justitsministerens hjemmel til at fastsætte regler om digitale ansøgninger i forhold til tilladelser til knive og blankvåben mv.

Det er hensigten at benytte bemyndigelsen til administrativt at fastsætte regler svarende til dem, der gælder i dag.

I § 5, stk. 3, foreslås det, at justitsministeren fastsætter regler om form og indhold af tilladelser, som udstedes efter denne lov eller bestemmelser udfærdiget i medfør heraf.

Efter de nugældende regler følger det bl.a. af våbenbekendtgørelsens § 46, stk. 1, at våbentilladelser samt andre tilladelser eller godkendelser efter våbenloven og våbenbekendtgørelsen kun kan gives til personer, om hvis personlige forhold og hidtidige vandel, der ikke foreligger oplysninger, som gør det betænkeligt at imødekomme ansøgningen. Det følger desuden af våbenbekendtgørelsens § 47, stk. 1, at tilladelser i henhold til bl.a. våbenbekendtgørelsens § 16, stk. 1, om visse knive og blankvåben mv., udstedes med en gyldighedstid på 5 år. Våbencirkulærets §§ 1, 13, 28, og 30, fastsætter herudover nærmere regler for våbentilladelsers form og indhold.

Med den foreslåede bestemmelse præciseres det, at justitsministeren fastsætter regler om form og indhold af tilladelser vedrørende knive og blankvåben mv.

Det er hensigten, at bemyndigelsen anvendes til at fastsætte regler om bl.a. vandelskrav og gyldighed svarende til de nugældende regler.

Der henvises til pkt. 2.8. i de almindelige bemærkninger.

Til § 6

Det følger af lovforslagets § 6, at §§ 1 og 2 ikke gælder for militære myndigheder, f.eks. som led i militær tjenesteudøvelse, politiet, civile statsmyndigheder og hoffet.

Efter de nugældende regler i våbenlovens §§ 8, stk. 1, og 9, stk. 1, gælder reglerne om knive og blankvåben mv. i våbenlovens § 4 ikke for militære myndigheder, civile statsmyndigheder og politiet.

Bestemmelsen i lovforslagets § 6 er således en videreførelse af gældende ret.

Af civile statsmyndigheder kan bl.a. nævnes styrelser underlagt fagministerierne, statslige museer med våbensamlinger, Den Uafhængige Politiklagemyndighed og andre virksomheder af mere privat karakter såsom DSB.

Der henvises til pkt. 2.9. i de almindelige bemærkninger.

Til § 7

Forslagets § 7 indeholder lovens straffebestemmelser.

Det følger af § 7, stk. 1, at overtrædelse af §§ 1 eller 2 straffes med bøde, fængsel indtil 4 måneder

eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 2 år. Det følger endvidere af forslagens § 7, stk. 2, 1. pkt., at det ved fastsættelse af straffen for overtrædelse af § 1 særlig skal anses for skærpende, at gerningspersonen flere gange tidligere er straffet for overtrædelse af § 1.

De omtalte bestemmelser svarer til de nugældende bestemmelser i våbenlovens § 10, stk. 2, 1. og 2. pkt., og sanktionsniveauet for overtrædelse af disse regler forudsættes fastholdt.

Det forudsættes således, at *førstegangstilfælde* af overtrædelse af knivforbuddet i lovforslagets § 1, dvs. ulovlig besiddelse af kniv på offentligt tilgængelige steder, uddannelsessteder, i ungdomsklubber, fritidsordninger og lignende uden samtidig overtrædelse af lovforslagets § 2, stk. 1, som hidtil som udgangspunkt straffes med en bøde på 3.000 kr.

Hvis overtrædelse af lovforslagets § 1 sker med en kniv, der ikke lovligt kan besiddes efter lovforslagets § 2 uden politiets tilladelse, skal der straffes i sammenstød for begge overtrædelser, og der forudsættes i disse tilfælde fastsat en bøde på 5.000 kr.

I *andengangstilfælde* forudsættes straffen – både for lovovertrædere over og under 18 år – som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel i 7 dage.

Der kan forekomme tilfælde, hvor ubetinget frihedsstraf i andengangstilfælde vil være urimeligt henset til de omstændigheder, hvorunder kniven mv. har været medbragt. Det er forudsat, at der i sådanne tilfælde er mulighed for at idømme en bøde.

I *tredegangstilfælde* (det vil sige tilfælde, hvor gerningsmanden to gange tidligere er straffet for overtrædelse af våbenlovens § 4, stk. 1 eller lovforslagets § 2) forudsættes det, at der ved strafudmålingen for ulovlig besiddelse af knive efter lovforslagets § 1 både for lovovertrædere over og under 18 år som udgangspunkt fastsættes en ubetinget frihedsstraf på fængsel i 40 dage. Straffen kan dog gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste, hvis betingelserne herfor er opfyldt. Det bemærkes, at den nævnte straf forudsættes anvendt, når der er idømt frihedsstraf i andengangstilfældet uanset længden heraf.

Der vil i tredegangstilfælde og derover kun i helt sjældne tilfælde kunne tænkes at foreligge sådanne særlig formildende omstændigheder, at udgangspunktet om frihedsstraf kan fraviges.

I *fjerdegangstilfælde* og derover vil det være op til domstolene på baggrund af de konkrete forhold i den enkelte sag at beslutte, hvorledes straffen bør fastsættes. Det forudsættes dog, at der som udgangspunkt fastsættes en passende skærpet straf i forhold til ovennævnte strafpositioner.

Hvis der foreligger *skærpende omstændigheder*, forudsættes der – både for lovovertrædere over og under 18 år – idømt en ubetinget frihedsstraf på 7 dages fængsel for overtrædelse af lovforslagets § 1 i *førstegangstilfælde*.

I almindelighed vil der kun foreligge skærpende omstændigheder, hvis en person bærer kniv på steder eller under omstændigheder, hvor der er nærliggende risiko for, at der kan opstå tilspidsede situationer af potentielt voldelig karakter, herunder tilfælde, hvor en person bærer kniv i aften- og nattetimerne i restaurationsmiljøet mv. eller ved visse fodboldkampe, byfester og koncerter. Risikoen for tilspidsede situationer af potentielt voldelig karakter kan f.eks. også følge af uoverensstemmelser eller konflikt mellem bander, rockergrupper eller lignende, hvor to eller flere grupper af personer, der har en indbyrdes konflikt, mødes, f.eks. i forbindelse med retsmøde eller lignende.

Det ligger i det anførte – jf. udtrykket ”bærer” – at der ikke vil foreligge skærpende omstændigheder, hvis overtrædelsen af knivforbuddet består i, at en person blot ”besidder” kniven, f.eks. fordi den pågældende kniv ligger i en bils bagagerum.

Det vil bero på domstolenes vurdering af de konkrete forhold i den enkelte sag, om der foreligger sådanne skærpende omstændigheder, at der skal udmåles en frihedsstraf i stedet for en bøde.

Hvis der tidligere er idømt en frihedsstraf på 7 dages fængsel for en førstegangsovertrædelse, jf. ovenfor, forudsættes straffen i andengangstilfælde som udgangspunkt fastsat til ubetinget fængsel i 14 dage.

Med forslagens § 7, stk. 2, 2. pkt., foreslås en yderligere strafskærpelse i forhold til personer, der tidligere er dømt for visse former for personfarlig kriminalitet, og som bærer kniv under skærpende omstændigheder.

I *førstegangstilfælde*, hvor en person, der tidligere er idømt fængselsstraf for overtrædelse af straffelovens § 119, stk. 1 eller 2, §§ 123, 216, 237, 244-246, 266 eller 288, bærer kniv under skærpende omstændigheder, forudsættes det, at der ved strafudmålingen som udgangspunkt fastsættes en ubetinget fængselsstraf på 40 dage.

Princippet om, at gentagelsesvirkningen ophører, når der, førend den nye strafbare handling blev begået, er forløbet 10 år, efter at den tidligere straf er udstået, endeligt eftergivet eller bortfaldet, jf. straffelovens § 84, stk. 3, finder i den forbindelse anvendelse.

Hvis der tidligere er idømt en frihedsstraf på 40 dages fængsel for en førstegangsovertrædelse, jf. ovenfor, vil det være op til domstolene på baggrund af de konkrete forhold i den enkelte sag at beslutte, hvorledes straffen bør fastsættes. Det forudsættes dog, at der som udgangspunkt fastsættes en passende skærpet straf i forhold til ovennævnte strafpositioner

Der henvises til lovforslagets almindelige bemærkninger pkt. 2.4.

Fastsættelsen af straffen vil i alle tilfælde bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og de angivne strafniveauer vil kunne fraviges i op- og nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Frihedsstraf vil i alle situationer kunne gøres betinget med vilkår om samfundstjeneste, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Det følger herudover af den almindelige bestemmelse i straffelovens § 83, at straffen kan nedsættes under den foreskrevne strafferamme eller under i øvrigt formildende omstændigheder bortfalde, når oplysninger om gerningen, gerningsmandens person eller andre forhold afgørende taler herfor.

Ved straffens fastsættelse kan det endvidere indgå som en formildende omstændighed, at gerningsmanden har handlet i undskyldelig uvidenhed om eller undskyldelig misforståelse af retsregler, der forbyder en handling, jf. straffelovens § 82, nr. 4.

Hvis overtrædelsen af lovforslagets § 1 eller § 2 består i samtidig besiddelse af flere ulovlige våben, eller hvis flere tilfælde af ulovlig våbenbesiddelse er til samtidig pådømmelse, finder straffelovens § 88 anvendelse, og der skal således fastsættes en samlet straf for samtlige forhold.

Hvis der er tale om et tilfælde, hvor der måtte blive idømt bødestraf, vil det således bero på en konkret vurdering, om bøden skal fastsættes ved en sammenlægning af normalbøderne for de enkelte overtrædelser (absolut kumulation) eller til et mindre beløb (modereret kumulation). Det forudsættes i den forbindelse, at der som udgangspunkt skal anvendes modereret kumulation.

Til § 8

Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2016.

Strafudmåling efter de nye bestemmelser skal ske for lovovertrædelser, der er begået efter lovens ikrafttræden, jf. herved straffelovens § 3, stk. 1. Der tillægges i den forbindelse gentagelsesvirkning i forhold til tidligere overtrædelse af våbenlovens § 4, stk. 1 og 2, begået før ikrafttrædelsen af de nye regler, når blot den nye lovovertrædelse er begået efter ikrafttrædelsen.

Til § 9

Til nr. 1

Det følger af våbenlovens § 4, stk. 1, at det er forbudt at bære eller besidde kniv eller dolk på offentligt tilgængelige steder, uddannelsessteder, i ungdomsklubber, fritidsordninger og lignende medmindre det sker som led i erhvervsudøvelse, til brug ved jagt, lystfiskeri eller sportsudøvelse eller har et andet lignende anerkendelsesværdigt formål. Forbuddet omfatter dog ikke foldeknive med en klinge på højst 7 cm, der ikke kan fastlåses i udfoldet position

Forslaget indebærer, at den nuværende bestemmelse i våbenlovens § 4, stk. 1, ophæves.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at reglerne om besiddelse af knive på offentligt tilgængelige steder mv. fremover vil være indeholdt i lovforslagets § 1.

Til nr. 2

Det følger af våbenlovens § 4, stk. 2, nr. 1, at justitsministeren kan udstede regler om forbud mod at indføre, ved overdragelse at erhverve, at besidde, bære eller anvende, at overdrage eller at overlade andre besiddelsen af skarpe eller spidse våben, hvis klinge overstiger 12 cm, knive med tværstillet greb beregnet til stød, springknive, springstiletter, faldknive, faldstiletter, enhåndsbetjente foldeknive, der er konstrueret således, at de i normal stand kan foldes ud ved brug af én hånd, foldeknive med todelt skæfte, hvis klinge kan foldes ud ved brug af én hånd, knive, der er konstrueret til at hænge om hals eller skulder, og som fra denne placering kan trækkes ved brug af én hånd, kastestjerner, kasteknive samt kårdestokke og andre tilsvarende våben, der fremtræder som en anden genstand.

Forslaget indebærer, at bestemmelsen i våbenlovens § 4, stk. 2, nr. 1, ophæves.

Det følger af våbenlovens § 4, stk. 2, nr. 2, at justitsministeren kan udstede regler om forbud mod at indføre, ved overdragelse at erhverve, at besidde, bære eller anvende, at overdrage eller at overlade andre besiddelsen af andre skarpe eller spidse våben, som ikke kan antages at have noget anerkendelsesværdigt formål.

Forslaget indebærer, at bestemmelsen i våbenlovens § 4, stk. 2, nr. 2, ophæves.

Der er tale om konsekvensændringer som følge af, at reglerne om blankvåben (skarpe eller spidse våben, hvis klinge overstiger 12 cm) og særligt farlige knive mv. fremover vil være indeholdt i lovforslagets § 2.

Til nr. 3

Det følger af våbenlovens § 4 a, at justitsministeren kan fastsætte regler om forbud mod annoncering med salg af våben, som ikke må besiddes uden tilladelse. Dette gælder dog ikke jagt- og konkurrencevåben.

Forslaget indebærer, at det i våbenlovens § 4 a fastsættes, at bestemmelsen kun omfatter våben omfattet af våbenloven.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at reglerne om justitsministerens adgang til at fastsæt-

te forbud mod annoncering med salg af knive og blankvåben mv., fremover vil fremgå af lovforslagets § 3.

Til nr. 4

Det følger af våbenlovens § 4 b, at justitsministeren kan fastsætte regler om godkendelse af erhvervsdrivende og disses ansatte i relation til erhvervsmæssig handel med våben, ammunition mv.

Det foreslås, at henvisningen i våbenlovens § 4 b til § 4, stk. 2, ændres til § 4, stk. 1, hvilket er en konsekvensændring af ændringen omtalt under nr. 2 ovenfor.

Til nr. 5

Det følger af våbenlovens § 6, stk. 1, nr. 1, at det er forbudt uden tilladelse fra justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, i hvert enkelt tilfælde at udføre våben af enhver art med undtagelse af jagtvåben, jf. dog stk. 2, samt genstande, der fremtræder som skydevåben og som følge af konstruktionen eller det anvendte materiale kan ombygges hertil.

Det foreslås, at det i våbenlovens § 6, stk. 1, nr. 1, om justitsministerens adgang til at fastsætte regler om udførsel af våben fastsættes, at bestemmelsen kun omfatter våben omfattet af våbenloven.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at reglerne om justitsministerens adgang til at fastsætte regler om udførsel af knive og blankvåben mv., fremover vil fremgå af lovforslagets § 4.

Til nr. 6

Det følger af våbenlovens § 6, stk. 8, at justitsministeren kan bestemme, at dolke og knive, hvis klinge overstiger 12 cm, uden tilladelse kan udføres, hvis de er udformet til erhverv, husholdningsbrug, jagt, lystfiskeri eller sportsdykning.

Det foreslås, at bestemmelsen i våbenlovens § 6, stk. 8, om at justitsministeren kan undtage visse knive fra våbenlovens regler om udførsel, ophæves.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at reglerne om justitsministerens adgang til at fastsætte regler om udførsel af knive og blankvåben mv., fremover vil fremgå af lovforslagets § 4.

Til nr. 7

Det følger af våbenlovens § 6, stk. 9, at justitsministeren kan udstede forbud mod, at der udføres våben og ammunition af enhver art.

Det foreslås, at det i bestemmelsen i våbenlovens § 6, stk. 9, som bliver § 6, stk. 8, om, at justitsministeren kan udstede forbud mod, at der udføres våben og ammunition af enhver art fastsættes, at reglen kun omfatter våben omfattet af våbenloven.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at reglerne om justitsministerens adgang til at fastsætte regler om udførsel af knive og blankvåben mv., fremover vil fremgå af lovforslagets § 4.

Til nr. 8

Det følger af våbenlovens § 6 b, stk. 1, nr. 7, at for indgivelse af ansøgning om tilladelse efter denne lov betales 840 kr. Der betales dog ikke for tilladelser til blankvåben.

Det foreslås, at våbenlovens § 6 b, stk. 1, nr. 7, om, at der ikke betales afgift for tilladelser til blankvåben, ophæves.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at afgift vedrørende blankvåben fremover ikke vil være reguleret i våbenloven, men derimod i den foreslåede lov om knive og blankvåben mv.

Til nr. 9

Det følger af våbenlovens § 8, stk. 1, at § 1, § 2, stk. 1 og 4, §§ 3-5 og § 7 ikke gælder for militære myndigheder.

Det foreslås, at henvisningerne i våbenlovens § 8, om undtagelse af militære myndigheder fra våbenlovens regler om knive, udgår.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at reglerne om militære myndigheders undtagelse fra reglerne om knive og blankvåben mv. fremover vil fremgå af lovforslagets § 6.

Til nr. 10

Det følger af våbenlovens § 9, stk. 1, at § 2, stk. 1 og 4, og § 4 ikke gælder for civile statsmyndigheder.

Det foreslås, at henvisningerne i våbenlovens § 9, om undtagelse af politi og civile statsmyndigheder fra våbenlovens regler om knive, udgår.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at reglerne om politi og civile statsmyndigheders undtagelse fra reglerne om knive og blankvåben mv. fremover vil fremgå af lovforslagets § 6.

Til nr. 11

Det følger af våbenlovens § 10, stk. 2, at overtrædelse af § 4, stk. 1, straffes med bøde, under skærpende omstændigheder dog med fængsel indtil 2 år.

Det foreslås, at strafbestemmelsen i våbenlovens § 10, stk. 2, om overtrædelse af forbud mod at bære eller besidde knive mv. på offentligt tilgængelige steder mv., ophæves.

Der er tale om en konsekvensændring som følge af, at strafbestemmelserne om overtrædelse af forbud mod knive fremover vil fremgå af lovforslagets § 7.

Til § 10

Den foreslåede bestemmelse vedrører lovens territoriale gyldighed.

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland, der har egne våbenlove.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 9

I lov om våben og eksplosivstoffer, jf. lovbekendtgørelse nr. 1005 af 22. oktober 2012, som senest ændret ved lov nr. 736 af 25. juni 2014, foretages følgende ændringer:

§ 4. På offentligt tilgængelige steder, uddannelsessteder, i ungdomsklubber, fritidsordninger og lignende er det forbudt at bære eller besidde kniv eller dolk, medmindre det sker som led i erhvervsudøvelse, til brug ved jagt, lystfiskeri eller sportsudøvelse eller har et andet lignende anerkendelsesværdigt formål. Forbuddet omfatter dog ikke foldeknive med en klinge på højst 7 cm, der ikke kan fastlåses i udfoldet position.

Stk. 2. Justitsministeren kan udstede regler om forbud mod at indføre, ved overdragelse at erhverve, at besidde, bære eller anvende, at overdrage eller at overlade andre besiddelsen af:

- 1) Skarpe eller spidse våben, hvis klinge overstiger 12 cm, knive med tværstillet greb beregnet til stød, springknive, springstiletter, faldknive, faldstiletter, enhåndsbetjente foldeknive, der er konstrueret således, at de i normal stand kan foldes ud ved brug af én hånd, foldeknive med todelt skæfte, hvis klinge kan foldes ud ved brug af én hånd, knive, der er konstrueret til at hænge om hals eller skulder, og som fra denne placering kan trækkes ved brug af én hånd, kastestjerner, kasteknive samt kårdestokke og andre tilsvarende våben, der fremtræder som en anden genstand.
- 2) Andre skarpe eller spidse våben, som ikke kan antages at have noget anerkendelsesværdigt formål.
- 3-6) ---

§ 4 a. Justitsministeren kan fastsætte regler om forbud mod annoncering med salg af våben, som ikke må besiddes uden tilladelse. Dette gælder dog ikke jagt- og konkurrencevåben.

Stk. 2. ---

§ 4 b. Justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, kan efter ansøgning meddele erhvervsdrivende generel tilladelse til med henblik på erhvervsmæssig handel eller anden erhvervsmæssig virksomhed at erhverve og besidde de i § 1, stk. 1, nr. 1-3 og 7-10, og § 4, stk. 2, nævnte genstande.

Stk. 2. ---

1. § 4, stk. 1, ophæves.

Stk. 2 bliver herefter stk. 1.

2. § 4, stk. 2, nr. 1 og 2, der bliver til § 4, stk. 1, nr. 1 og 2, ophæves.

Nr. 3-6 bliver herefter nr. 1-4.

3. I § 4 a indsættes efter »våben, som«: »efter denne lov«.

4. I § 4 b, stk. 1, ændres »§ 4, stk. 2« til: »§ 4, stk. 1«.

§ 6. Det er forbudt uden tilladelse fra justitsministeren eller den, ministeren bemyndiger dertil, i hvert enkelt tilfælde at udføre

- 1) våben af enhver art med undtagelse af jagtvåben, jf. dog stk. 2, samt genstande, der fremtræder som skydevåben og som følge af konstruktionen eller det anvendte materiale kan ombygges hertil,
2-9) ---

§ 6. ---

Stk. 2-7. ---

Stk. 8. Justitsministeren kan bestemme, at dolke og knive, hvis klinge overstiger 12 cm, uden tilladelse kan udføres, hvis de er udformet til erhverv, husholdningsbrug, jagt, lystfiskeri eller sportsdykning.

§ 6. ---

Stk. 2-8. ---

Stk. 9. Justitsministeren kan udstede forbud mod, at der udføres våben og ammunition af enhver art.

§ 6 b. For indgivelse af ansøgning om tilladelse efter denne lov betales 840 kr., jf. dog stk. 7. For følgende tilladelser betales dog ikke:

1-6) ---

- 7) tilladelser til blankvåben

§ 8. § 1, § 2, stk. 1 og 4, §§ 3-5 og § 7 gælder ikke for militære myndigheder.

§ 9. § 2, stk. 1 og 4 og § 4 gælder ikke for civile statsmyndigheder.

§ 10. ---

Stk. 2. Overtrædelse af § 4, stk. 1, straffes med bøde, under skærpende omstændigheder dog med fængsel indtil 2 år. Ved fastsættelse af straffen skal det særlig anses for skærpende, at gerningsmanden flere gange tidligere er straffet for overtrædelse af § 4, stk. 1.

5. I § 6, stk. 1, nr. 1, ændres »af enhver art« til: »omfattet af denne lov«.

6. § 6, stk. 8, ophæves.

Stk. 9 bliver herefter stk. 8.

7. I § 6, stk. 9, der bliver stk. 8, indsættes efter »enhver art«: »omfattet af denne lov«.

8. § 6 b, stk. 1, nr. 7, ophæves.

Nr. 8-11, bliver herefter nr. 7-10

9. I § 8, stk. 1, ændres »§§ 3-5 og § 7« til: »§§ 3, 5 og 7«.

10. I § 9, stk. 1, 1. pkt., udgår »og § 4«.

11. § 10, stk. 2, ophæves.

Stk. 3-5 bliver herefter stk. 2-4.

§ 8. Loven træder i kraft den 1. juli 2016.

§ 10. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.